

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณงานสอบบัญชีและคุณภาพงานสอบบัญชี
ของผู้สอบบัญชีไทย

FACTORS AFFECTING ON VOLUME AND AUDIT QUALITY OF
THAI AUDITOR

สิริยาภา ยวงมณี
SIRIYAPA YOUNGMANEE

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบัญชี (บัณฑิตศึกษา) คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2558

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณงานสอบบัญชีและคุณภาพงานสอบบัญชี
ของผู้สอบบัญชีไทย

FACTORS AFFECTING ON VOLUME AND AUDIT QUALITY OF
THAI AUDITOR

สิริยาภา ยวงมณี

SIRIYAPA YOUNGMANEE

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบัญชี (บัณฑิตศึกษา) คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2558

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณงานสอบบัญชีและคุณภาพงานสอบ
บัญชีของผู้สอบบัญชีไทย
ชื่อ นามสกุล นางสาวสิริยามา ยวงมณี
ชื่อปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาและคณะ การบัญชี คณะบริหารธุรกิจ
ปีการศึกษา 2558

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณงานสอบบัญชีและคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีไทย โดยใช้การวิจัยเชิงประจักษ์ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นและตอบกลับครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน 157 ชุด คิดเป็นอัตราตอบกลับ (Response Rate) 21.48%

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อปริมาณงานสอบบัญชี ได้แก่ ประเภทของสำนักงานสอบบัญชี ($t = 8.340^{***}$) และตัวแปรควบคุม คือ ประสบการณ์ในการทำงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี ($t = 3.399^{***}$) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $\alpha < 0.001$ ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลเชิงลบต่อคุณภาพงานสอบบัญชี ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะการแข่งขันในตลาดการสอบบัญชี ($t = -2.420^*$) ปัจจัยด้านปริมาณงานสอบบัญชี ($t = -2.227^*$) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $\alpha < 0.05$ ในขณะที่คุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อคุณภาพงานสอบบัญชี ($t = 11.964^{***}$) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $\alpha < 0.001$

คำสำคัญ : ปริมาณงานสอบบัญชี; คุณภาพงานสอบบัญชี; คุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพ และภาวะการแข่งขันในตลาดการสอบบัญชี

Independent study Title Factors Affecting on Volume and Audit Quality of Thai Auditor
Author MissSiriya Youngmanee
Degree Master of Business Administration
Major Program Accounting
Academic Year 2015

ABSTRACT

The research aims to study the factors affecting on volume and audit quality of Thai auditor by using empirical research. The population and sample in the research are the CPAs in Bangkok. The research tool are questionnaire with completed response totaling 157 units, constituting 21.48% of response rate.

The results show that factor that has positive affect with volume of auditing is type of audit office ($t = 8.340^{***}$) and control variable is experience in auditing task ($t = 3.399^{***}$) at significant level ($\alpha < 0.001$); whilst the factors that have negative affect with audit quality are competitive condition in auditing market ($t = -2.420^*$) and volume of auditing tasks ($t = -2.227^*$) at significant level ($\alpha < 0.05$). And the characteristics of auditors has a positive effect on audit quality ($t = 11.964^{***}$) at significant level ($\alpha < 0.001$).

Keywords : Volume of auditing task, Audit Quality, Quality Characteristics of Auditors, and Competitive Condition in Auditing Market.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลือของดร.พิรุชญาณ์ คาเนโกะ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ดร.อิสราภรณ์ หนูผล และดร.พรปวีณ์ ชาญสุวรรณ ที่กรุณา สละเวลามาเป็นอาจารย์สอบการค้นคว้าอิสระ พร้อมทั้งให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ตลอดจนให้ความช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่อง ข้อคิดเห็นต่างๆของการวิจัยมาโดยตลอดเพื่อให้เกิดการศึกษา ค้นคว้าอิสระฉบับนี้มีความสมบูรณ์

ขอขอบคุณผู้สอบบัญชีรับอนุญาตทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามที่เป็นประโยชน์และขอขอบคุณครอบครัว และเพื่อนๆที่ให้การสนับสนุนจนการค้นคว้าอิสระเสร็จสมบูรณ์

สิริยาภา ยวงมณี

สารบัญ

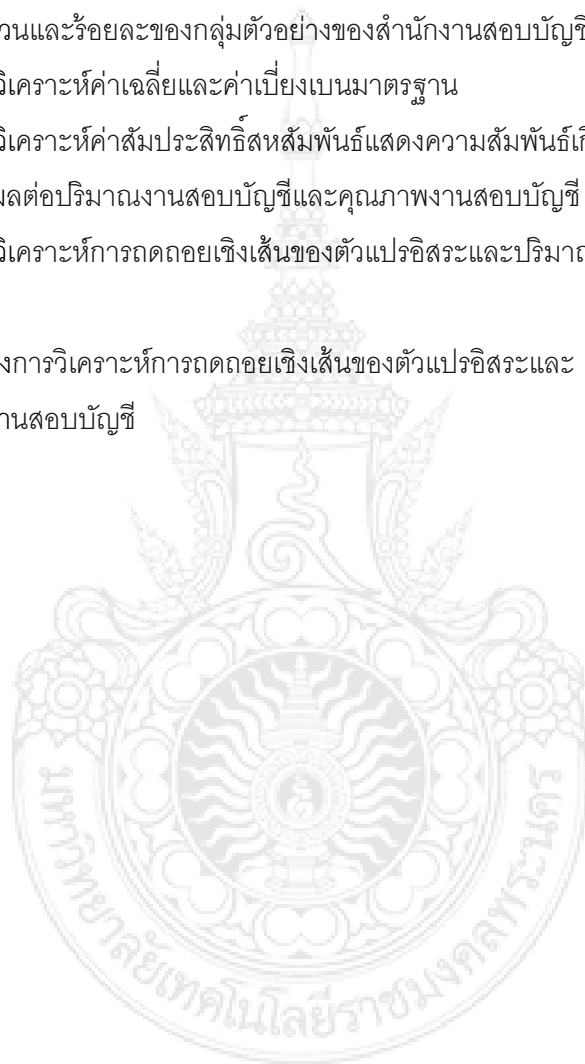
	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย	3
1.6 คำนิยามศัพท์	4
2 ทบทวนวรรณกรรม	5
2.1 แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	5
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
2.3 สมมติฐานงานวิจัย	12
3 วิธีดำเนินการวิจัย	16
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	16
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	16
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	18
3.4 สมการวิจัย	19
3.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	20

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
4 ผลการศึกษา	22
4.1 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา	22
4.2 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	29
4.3 ผลการวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ	31
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	36
5.1 อภิปรายผล	36
5.2 ข้อจำกัดงานวิจัย	39
5.3 ข้อเสนอแนะ	40
5.4 ประโยชน์ของงานวิจัย	40
บรรณานุกรม	42
ภาคผนวก	45
ภาคผนวก ก แบบสอบถามคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีไทย	46
ภาคผนวก ข ตาราง Item Factor Loadings and Reliability	57
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	60

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม	23
4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างของสำนักงานสอบบัญชี	26
4.3 แสดงการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	28
4.4 แสดงการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แสดงความสัมพันธ์เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณงานสอบบัญชีและคุณภาพงานสอบบัญชี	30
4.5 แสดงการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นของตัวแปรอิสระและปริมาณงานสอบบัญชี	32
4.6 แสดงแสดงการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นของตัวแปรอิสระและคุณภาพงานสอบบัญชี	33

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สมาคมการบัญชีอเมริกัน (The American Accounting Association : AAA) ได้ให้นิยามการสอบบัญชี (Auditing) ไว้ว่าเป็นกระบวนการของการรวบรวมและประเมินหลักฐานเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศเพื่อระบุและรายงานเกี่ยวกับระดับความสอดคล้องต้องกันของสารสนเทศนั้น กับหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้และการสื่อสารผลลัพธ์ให้ผู้ใช้อข้อมูล ซึ่งผู้สอบบัญชีควรมีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญในวิชาชีพเป็นพิเศษเช่นเดียวกับวิชาชีพอิสระอื่นๆ และควรมีความรู้เกี่ยวกับการบัญชีและการสอบบัญชีซึ่งได้รับจากการศึกษาในสถาบันการศึกษา และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตลอดจนการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ (Continuing Professional Development : CPD) และควรมีทัศนคติและความคิดที่เป็นอิสระ (นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจันเพชร, 2554)

โดยกฎกระทรวงฉบับที่ 4 (พ.ศ.2534) ออกตามความในพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ.2505 ได้กำหนดมรรยาทของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต โดยความต้องการให้ได้มาซึ่งงานสอบบัญชี หรือรับงานสอบบัญชีโดยไม่ได้คำนึงถึงความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการตรวจสอบบัญชีของตนเองนั้น ส่งผลต่อคุณภาพในการตรวจสอบบัญชี ที่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตอาจตรวจสอบไม่พบถึงความผิดพลาด โดยรายงานผู้สอบบัญชีที่แสดงถึงปัญหาการดำเนินงานจะเป็นสัญญาณเตือนภัยที่ดีให้กับผู้ซึ่งบการเงิน ทั้งนักลงทุน สถาบันการเงิน หรือเจ้าหน้าที่การค้า เพื่อให้เพิ่มความระมัดระวังได้มากยิ่งขึ้น แต่ในแง่ของธุรกิจนั้นการได้รับรายงานผู้สอบบัญชีที่ไม่แสดงความเห็น หรือแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่อปัญหาการดำเนินงานจะส่งต่อความเชื่อมั่นของ นักลงทุน ส่งผลกระทบต่อราคาหุ้น (Chen and Church, 1996) และอาจมีผลกระทบรุนแรงถึงขั้นต้องเพิกถอนออกจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพและความน่าเชื่อถือของระบบการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทและผู้สอบบัญชีในตลาดทุน อันเป็นการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของตลาดทุนไทย ก.ล.ต.จึงมุ่งเน้นที่จะสนับสนุนให้ผู้สอบ

บัญชีในตลาดทุนไทยให้ความสำคัญกับการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีของแต่ละงานสอบบัญชีและพัฒนาไปสู่การเป็นผู้สอบบัญชีในกลุ่ม AEC ในอนาคต

โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ได้ย้ายงานที่ดูแลให้สภาวิชาชีพบัญชีดูแลแทน แต่ได้รับการร้องเรียนจากบริษัทจำนวนมากว่าไม่สามารถหารายชื่อผู้สอบบัญชีและผู้ทำบัญชีเพื่อให้จัดทำงบการเงินได้ เพราะไม่ทราบว่าติดต่อหารายชื่อได้จากที่ไหน ซึ่งจากเดิมเคยหาได้ที่เว็บไซต์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ส่งผลให้เสียเวลา และเกิดความเสี่ยงที่จะทำบัญชีเพื่อส่งงบการเงินไม่ทัน ซึ่งขณะนี้บริษัทเปิดใหม่จำนวนมากและตอนนี้รัฐบาลส่งเสริมให้มีการจดทะเบียนจัดตั้งนิติบุคคลเพิ่มมากขึ้น เพื่อผลักดันให้มีการทำธุรกิจโปร่งใส แต่การมีปัญหาด้านขาดแคลนผู้ทำบัญชีและผู้สอบบัญชี (นิพนธ์ กาญจนพิพัฒนกุล, 2557) รวมถึงได้ออกกฎให้ผู้สอบบัญชีเซ็นบได้ปีละ 200 งบ จากเดิม 300 งบ ยิ่งทำให้ขาดแคลนผู้สอบบัญชีมากขึ้น โดยผลกระทบของกฎดังกล่าวทำให้สำนักงานบัญชีรายย่อยต้องเลือกลูกค้า ทำให้มีธุรกิจอีกเป็นจำนวนมากนั้นไม่สามารถหาผู้ทำบัญชีและสอบบัญชีได้ และเมื่อไปขอให้สำนักงานบัญชีขนาดใหญ่ทำบัญชีให้ก็ทำให้เพิ่มต้นทุนขึ้น

ด้วยเหตุนี้จึงทำการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณงานสอบบัญชีและคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีไทย เพื่อให้เกิดการปรับตัวและสามารถเข้าสู่ยุคของการสร้างคุณภาพด้านวิชาชีพบัญชีไทยสู่สากล นอกจากนี้จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่างานวิจัยส่วนใหญ่มุ่งเน้นศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพงานสอบบัญชี เช่น ความเป็นอิสระ แต่งานวิจัยนี้จะศึกษาคุณภาพของงานสอบบัญชี โดยคำนึงถึงปัจจัยด้านปริมาณงานสอบบัญชีเป็นตัวแปรกลางเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรเพิ่มเติม

1.2 วัตถุประสงค์งานวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยด้าน ภาวะการแข่งขันในตลาดการสอบบัญชี ประเภทของสำนักงานสอบบัญชีและ คุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพ ที่มีอิทธิพลต่อปริมาณงานสอบบัญชี

1.2.2 เพื่อศึกษาถึงปริมาณงานสอบบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพงานสอบบัญชี

1.3 ขอบเขตงานวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณงานสอบบัญชีและคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีไทย โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 731 คน โดยใช้แบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นและทดสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) และความน่าเชื่อถือ (Reliability)

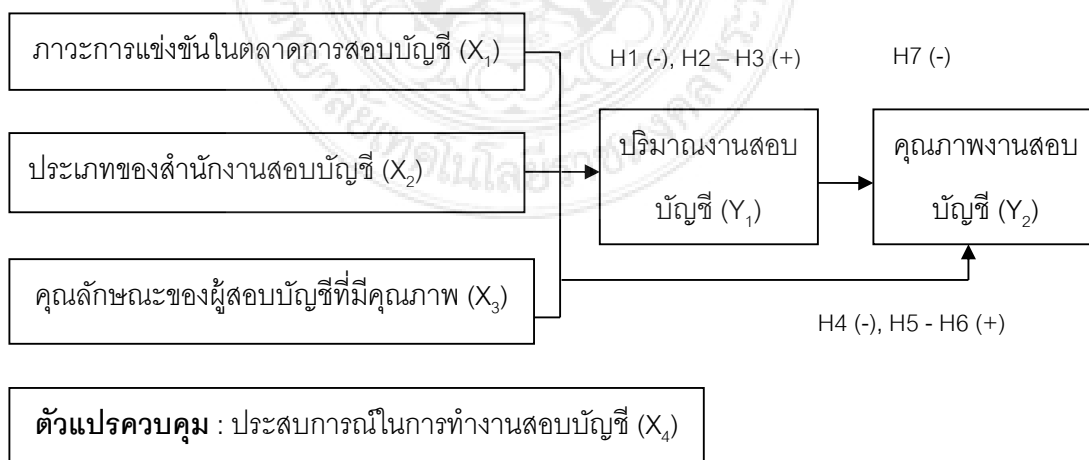
1.4 ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ

1.4.1. เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สอบบัญชีในประเทศไทย ได้มีการพัฒนาประสิทธิภาพในงานตรวจสอบบัญชีให้มีความทัดเทียมเท่าสากล

1.4.2. ผู้สอบบัญชีไทยที่มีความรู้ความสามารถทั้งทางด้านวิชาชีพ ทักษะทางด้านภาษา จะเป็นการขยายโอกาสให้แก่บุคลากรไทยเข้าถึงตลาดอาเซียนในอนาคตได้มากยิ่งขึ้น

1.5 กรอบแนวคิดงานวิจัย

โดยงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณงานสอบบัญชีและคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีไทย มีกรอบแนวคิดงานวิจัยดังต่อไปนี้

1.6 คำนิยามศัพท์

ภาวะการแข่งขันในตลาดการสอบบัญชี หมายถึง สภาวะการแข่งขันที่รุนแรงของตลาดธุรกิจตรวจสอบบัญชีและการให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้อง

ประเภทของสำนักงานสอบบัญชี หมายถึง คุณลักษณะของสำนักงานซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือผู้สอบบัญชีอิสระ และผู้สอบบัญชีที่ประจำอยู่ในสำนักงานสอบบัญชีทั้งขนาดใหญ่ และขนาดเล็ก

คุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพ หมายถึง พฤติกรรมและการแสดงออกของผู้สอบบัญชี เช่น ความเป็นอิสระ ทักษะการติดต่อสื่อสาร ทักษะวิชาชีพการสอบบัญชี จรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพบัญชี และทักษะการใช้ดุลพินิจในการสอบทานงบการเงิน และการแสดงความคิดเห็นในงบการเงิน

ปริมาณงานสอบบัญชี หมายถึง จำนวนงานสอบบัญชีที่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตสามารถตรวจสอบและแสดงความคิดเห็นที่ได้รับทำในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีตามปีปฏิทิน

คุณภาพงานสอบบัญชี หมายถึง โอกาสหรือความน่าจะเป็นที่สามารถตรวจพบและรายงานความผิดพลาดที่มีสาระสำคัญโดยผู้สอบบัญชี ความสามารถในการวางแผนการตรวจสอบการบริหารการตรวจสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ และความสามารถในการแสดงความเห็นต่องบการเงินได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมโดยใช้ดุลพินิจเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งทำให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจได้อย่างถูกต้อง

ประสบการณ์ในการทำงานสอบบัญชี หมายถึง ความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในการตรวจสอบบัญชีที่มีความถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปซึ่งแสดงถึงควมมีคุณภาพของการตรวจสอบบัญชี

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาเรื่อง "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณงานสอบบัญชีและคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีไทย" ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
- 2.2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.3 สมมติฐานงานวิจัย

2.1 แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 ทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory)

ทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory) เป็นทฤษฎีที่ใช้อธิบายกลไกการกำกับดูแลกิจการ ซึ่งสะท้อนพฤติกรรมของคนและความเป็นไปในองค์กร และใช้อธิบายมูลเหตุจูงใจของผู้บริหารในการประพฤติมิชอบ เช่นการตกแต่งบัญชี ซึ่งมาจากแนวคิดของ Jensen and Meckling (1976) ทฤษฎีนี้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นตัวแทนที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย โดยฝ่ายที่มอบอำนาจคือ ตัวการ หรือ ผู้ถือหุ้น ในขณะที่อีกฝ่ายที่ได้รับมอบอำนาจในการบริหารงานคือ ตัวแทน หรือ ผู้บริหาร ตราบใดที่ผู้บริหารซึ่งเป็นตัวแทนตัดสินใจลงทุนเพื่อสร้างผลตอบแทนสูงสุดจากเงินลงทุน

จากทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory) นั้น ผู้ถือหุ้นจะติดตามผู้บริหารเพื่อยืนยันว่ารายงานทางการเงินต่างๆที่ได้จัดทำขึ้นนั้นมีความถูกต้องหรือไม่ โดยใช้วิธีการ คือการที่ผู้ถือหุ้นของบริษัท ยอมเสียค่าใช้จ่ายเพื่อใช้บริการจากผู้สอบบัญชีที่เป็นผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก (Professional External Auditor) มาทำการตรวจสอบและแสดงความเห็นเกี่ยวกับรายงานทางการเงิน และทำการยืนยันว่ารายงานทางการเงินที่จัดทำขึ้นนั้น ได้ปฏิบัติตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปหรือไม่ โดยความเห็นของผู้สอบบัญชีสามารถให้ความเชื่อมั่นต่อรายงานทางการเงิน

แก่นักลงทุน เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง ซึ่งตามทฤษฎีแล้วผู้สอบบัญชีนั้น จะปฏิบัติหน้าที่ เพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม คือ 1) ผู้บริหารที่เป็นลูกค้า 2) ผู้มีส่วนได้เสีย เช่น นักลงทุน,หน่วยงานในกำกับดูแล และ 3) ผู้ซึ่งบการเงิน อันเป็นแนวทางตามจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการสอบบัญชี ดังนั้นเพื่อเป็นแนวทางในการ บรรเทาปัญหา Agency Problems ระหว่างผู้ถือหุ้นและผู้บริหารแล้ว มีความเป็นไปได้สูงที่ ผู้บริหารจะว่าจ้างผู้สอบบัญชีที่ให้บริการด้วยมาตรฐานคุณภาพที่และยอมเสียค่าใช้จ่ายที่สูง ขึ้นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจและเป็นการตรวจสอบการบริหารงานของ ฝ่ายบริหาร

2.1.2 ทฤษฎีความชอบธรรมหรือทฤษฎีชอบด้วยกฎหมาย (Legitimacy Theory)

Legitimacy Theory ของ Suchman (1995) ซึ่งพัฒนามาจาก ทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory) ได้กล่าวว่า “ลักษณะหรือการกระทำที่จะสร้างความพอใจนั้นจะต้องอยู่ภายใต้ การกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย” เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาจากการตรวจติดตามการบริหารงานของ ผู้ถือหุ้นและหน่วยงานกำกับดูแล

Cormier and Gordon (2001) ได้อธิบาย องค์การนั้นมีสัญญาหรือข้อตกลงกับสังคม ซึ่งองค์กรต้องดำเนินการให้สำเร็จโดยวิธีการที่ชอบด้วยกฎหมาย อันจะนำมาซึ่งความสอดคล้อง และความเข้าใจกันระหว่างองค์กรและ สังคม นอกจากนี้ ทฤษฎีดังกล่าวยังได้มีการชี้แนะในสิ่งที่ องค์กรสามารถปฏิบัติเพื่อให้การกระทำกิจกรรมต่างๆ ขององค์กรนั้นชอบด้วยกฎหมาย หรือเป็น การรักษาไว้ซึ่งความถูกต้องตามกฎหมาย ได้แก่

- 1) องค์กรต้องปรับผลลัพธ์ เป้าหมาย และวิธีการในการปฏิบัติให้สอดคล้องตาม ข้อกำหนดของกฎหมาย
- 2) องค์กรต้องมีการติดตามข่าวสารในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดของ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคม เพื่อให้วิธีการปฏิบัติผลที่จะได้รับและมูลค่าขององค์กรสอดคล้อง ตามข้อกำหนดของกฎหมาย

3) องค์กรต้องพยายามสื่อสารและแสดงให้เห็นถึงสัญลักษณ์คุณค่าหรือ ประเพณีขององค์กรที่ถูกต้องตามกฎหมาย

จากทฤษฎีความชอบธรรมหรือทฤษฎีชอบด้วยกฎหมาย (Legitimacy Theory) องค์กรที่ต้องการอยู่รอดต่อไปในสังคม ก็จะพยายามเปิดเผยข้อมูลต่างๆ โดยสมัครใจ และจะ ต้องกระทำให้ถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อพิสูจน์ให้สังคมเห็นว่าองค์กรเป็นพลเมืองที่ดี เพื่อจะเป็น หลักประกันว่าองค์กรจะอยู่รอดต่อไปในสังคม

2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพงานสอบบัญชี

ด้านคุณภาพงานสอบบัญชี งานวิจัยโดยทั่วไปมักจะกำหนดความหมายของคุณภาพ งานสอบบัญชีไว้เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบที่มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชี อย่างไรก็ตาม นอกจากความหมายตามข้างต้นแล้วยังมีการให้คำนิยามเกี่ยวกับคุณภาพงานสอบบัญชีไว้ อย่างหลากหลายโดย

Wooten (2003) ได้ทำการรวบรวมและปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพของงานสอบบัญชี สรุปปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีมีดังนี้

1. ปัจจัยด้านขนาดของสำนักงานสอบบัญชี

ผลการศึกษาที่หลากหลายเกี่ยวกับความแตกต่างของคุณภาพงานสอบบัญชี ของสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่กับสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็ก มีงานวิจัยที่เห็นว่าสำนักงาน สอบบัญชีขนาดใหญ่มีคุณภาพดีกว่าเพราะต้องรักษาชื่อเสียงไว้และยังมีทรัพยากรมาก เพียงพอในการเพิ่มทักษะของกับพนักงานให้สูงขึ้น แต่มีงานวิจัยบางเรื่องที่พบว่า ความจริงแล้ว คุณภาพของงานสอบบัญชีระหว่างสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่และขนาดเล็กไม่ได้แตกต่างกัน

2. ปัจจัยด้านสำนักงานสอบบัญชี ประกอบด้วย

2.1 ด้านบุคคล งานสอบบัญชีที่มีคุณภาพดีนั้นอาจเกิดจากการที่สำนักงาน สอบบัญชีมีทีมงานตรวจสอบ ที่มีความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพที่กำลังทำหน้าเป็นปัจจุบัน มีความ สามารถและมีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานทางวิชาชีพเป็นอย่างดี ซึ่งการที่ทรัพยากรมนุษย์ ของสำนักงานจะมีคุณภาพดีนั้นส่วนหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับกระบวนการจ้างงานและการฝึกอบรมที่มี ประสิทธิภาพของสำนักงานสอบบัญชี

2.2 การควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี สำนักงานสอบบัญชีที่มีระบบการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีและมีกระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบที่เข้มงวดและเหมาะสม จะสามารถช่วยลดความเสี่ยงจากการตรวจ

2.3 ประสบการณ์การตรวจสอบ ในอุตสาหกรรมที่ธุรกิจของลูกค้าดำเนินงานที่สำนักงานสอบบัญชีมีลูกค้าซึ่งดำเนินงานอยู่ในอุตสาหกรรมประเภทเดียวกันเป็นจำนวนมาก จะช่วยให้ผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งซึ่งรวมถึงทักษะในการระบุความเสี่ยงของบริษัทซึ่งดำเนินงานอยู่ในอุตสาหกรรมดังกล่าวพร้อมทั้งแนวทางในการวางแผนการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพมากกว่าผู้สอบบัญชีทั่วไป

3. ปัจจัยด้านทีมงานตรวจสอบ

3.1 ความเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้สอบบัญชีพบว่าความเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้สอบบัญชีผู้เป็นหุ้นส่วน (Partner) และผู้จัดการ (Manager) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของงานสอบบัญชี

3.2 การปฏิบัติงานเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ สมาชิกในทีมงานตรวจสอบที่ปฏิบัติงานเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ มีแนวโน้มที่จะปฏิบัติงานตรวจสอบได้อย่างถูกต้องและไม่แสดงความเห็นต่องบการเงินที่มีได้ทำการตรวจสอบอย่างสมบูรณ์ การใช้วิจารณญาณในการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ที่มีแนวโน้มว่าจะไม่ยอมรับหลักฐานการตรวจสอบที่ไม่เพียงพอและไม่เหมาะสม

3.3 ประสบการณ์การตรวจสอบในบริษัทลูกค้า การตรวจสอบงบการเงินของบริษัทลูกค้าเป็นระยะเวลาอันยาวนานมีแนวโน้มที่จะมีความรู้ความเข้าใจอย่างดีในกระบวนการดำเนินธุรกิจของบริษัทลูกค้า ซึ่งจะช่วยให้ผู้สอบบัญชีสามารถระบุถึงจุดที่มีความเสี่ยงสูง และจุดที่เคยเกิดข้อผิดพลาดซึ่งได้ตรวจพบในปีก่อน ๆ เพื่อจะได้ให้ความใส่ใจในจุดดังกล่าวเป็นพิเศษ และวางแผนการตรวจสอบได้อย่างเหมาะสม

3.4 ประสบการณ์การตรวจสอบ ในอุตสาหกรรมที่ธุรกิจของลูกค้าดำเนินงาน การมีประสบการณ์การตรวจสอบบริษัทลูกค้าที่ดำเนินงานอยู่ในอุตสาหกรรมเดียวกันเป็นจำนวนมากจะทำให้ทีมงานตรวจสอบมีความรู้ ความชำนาญในการตรวจสอบบริษัทที่อยู่ในอุตสาหกรรมดังกล่าว ซึ่งจะช่วยให้ผู้สอบบัญชีมีความเชื่อมั่นในการประเมินหลักฐานการตรวจสอบของบริษัทดังกล่าว

นอกจากนี้งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพงานสอบบัญชี เป็นดังนี้

DeAngelo (1981) ให้ความหมายของคุณภาพงานสอบบัญชีไว้ว่าคุณภาพงานสอบบัญชีเป็นความน่าจะเป็นระหว่างการตรวจพบข้อผิดพลาดในงบการเงินและการรายงานข้อผิดพลาดดังกล่าวโดยผู้สอบบัญชี ซึ่งความน่าจะเป็นนี้ประเมินโดยผู้ใช้งบการเงิน ทั้งนี้ปัจจัยที่ส่งผลต่อความน่าจะเป็นที่ผู้สอบบัญชีจะตรวจพบข้อผิดพลาดในงบการเงิน คือ ความรู้และความสามารถของผู้สอบบัญชี แผนการสอบบัญชี และขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการตรวจสอบ เป็นต้น ส่วนความน่าจะเป็นที่ผู้สอบบัญชีจะรายงานข้อผิดพลาดที่ตรวจพบนี้ขึ้นอยู่กับความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชีจากบริษัทลูกค้า (อ้างใน อรกานต์ ผดุงสังข์กุล, 2554)

Palmrose (1986) ให้คำจำกัดความของคำว่าคุณภาพของงานสอบบัญชีว่าเป็นความน่าจะเป็นที่งบการเงินจะปราศจากข้อผิดพลาด ดังนั้นหากผู้สอบบัญชีปฏิบัติงานบกพร่องซึ่งทำให้งบการเงินมีข้อผิดพลาดจะแสดงถึงงานสอบบัญชีที่มีคุณภาพต่ำ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าความผิดพลาดในการปฏิบัติงานสอบบัญชีที่ทำให้มีข้อผิดพลาดปรากฏในงบการเงินนั้นเป็นตัววัดคุณภาพของงานสอบบัญชี

สมชาย สุภัทรกุล (2542) ให้ความหมายของคุณภาพของงานสอบบัญชีจากมุมมองของผู้ใช้งบการเงินไว้ว่า ในสายตาของผู้ใช้งบการเงินอาจจะประเมินคุณภาพของงานสอบบัญชีได้จากปัจจัยหลัก 2 ประการ คือ 1) ความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชีในการที่จะตรวจพบข้อผิดพลาดในงบการเงิน; 2) ความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชีในการที่จะรายงานหรือเปิดเผยข้อผิดพลาดดังกล่าวไว้ในงบการเงินให้ผู้ใช้งบการเงินทราบ

ดังนั้น จากบริบทของคุณภาพงานสอบที่กล่าวข้างต้น ในงานวิจัยนี้ได้กำหนดคุณภาพของงานสอบบัญชี ดังนี้ โอกาสหรือความน่าจะเป็นที่สามารถตรวจพบและรายงานความผิดพลาดที่มีสาระสำคัญโดยผู้สอบบัญชี ความสามารถในการวางแผนการตรวจสอบ การบริหารการตรวจสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ และความสามารถในการแสดงความเห็นต่องบการเงินได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมโดยใช้ดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งทำให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจได้อย่างถูกต้อง

2.2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อรกานต์ ผดุงสังกุล (2554) ได้ศึกษาความแตกต่างของคุณภาพงานสอบบัญชีระหว่างสำนักงานสอบบัญชี Big4 และ Non-Big4 สามารถบอกลักษณะของลูกค้านี้ได้หรือไม่ : หลักฐานจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่าผลของงานวิจัยนี้เป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามกับผลการตรวจระบบการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชีในประเทศไทยโดยสำนักงาน ก.ล.ต. และผลจากงานวิจัยในอดีตที่เคยพบว่าคุณภาพงานสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชี Big4 อยู่ในระดับที่สูงกว่าสำนักงานสอบบัญชี Non-Big4 โดยสาเหตุที่ผลงานวิจัยนี้ไม่พบความแตกต่างระหว่างคุณภาพงานสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชี Big4 และ Non-Big4 และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยตามที่กล่าวมานั้นอาจจะมีสาเหตุหลายด้าน เช่น ความแตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่าง ช่วงระยะเวลาการทำงานวิจัย เป็นต้น

เบญจมาศ สันติวัฒนาพร (2555) ได้ศึกษาองค์ประกอบของเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า องค์ประกอบที่มีผลกระทบต่อทางเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตระหว่างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ กับบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยรวมจะมีความสอดคล้องกันในด้านความสามารถในการติดต่อสื่อสารและมรรยาทในการเข้าพบลูกค้า การให้คำปรึกษาอื่นนอกเหนือจากงานสอบบัญชี ชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชี แต่จะแตกต่างกันในเรื่องที่ตั้งสำนักงานสอบบัญชีและค่าธรรมเนียมที่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เห็นว่าไม่มีผลกระทบต่อตัดสินเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ถ้าหากการจ่ายค่าใช้จ่ายทำให้การตรวจสอบมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นก็เพื่อเป็นสร้างความน่าเชื่อถือของงบการเงินต่อนักลงทุนภายนอก

ลัดดา หิรัญยวา (2555) ได้ศึกษานักการบัญชีไทยกับความพร้อมในการใช้มาตรฐานการบัญชีตามกรอบมาตรฐานกลุ่มเศรษฐกิจอาเซียน ประกอบด้วย

1. ด้านความรู้ความสามารถ ความรู้ตามมาตรฐานการบัญชีจากการเข้าฝึกอบรมในแต่ละปีที่หน่วยงานภาครัฐและเอกชนและความรู้ในการใช้มาตรฐานการบัญชีมีผลต่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงานทำให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงในด้านการบัญชี เพื่อการทำงานที่ปัจจุบันและถูกต้องเสมอและทำให้ได้รับผลโดยตรงต่อตำแหน่งหน้าที่การงานและเป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานอย่างมาก เพราะหัวหน้าจะประเมินความเข้าใจในการทำงาน และการผิดพลาดในการทำงาน

น้อยลงเพื่อนร่วมงานมีความนับถือเป็นที่ไว้ใจความรู้ในข้อมูลมาตรฐานการบัญชีทำให้มีความรู้และเข้าใจในการทำบัญชีมากขึ้นทำให้การทำบัญชีได้ถูกต้องและทำให้ทำงานได้อย่างมีความมั่นใจ

2. ด้านทักษะ ประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชีโดยการอบรมและจัดทำบัญชีด้วยความถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชีที่มีความชำนาญในวิชาชีพบัญชีเพราะบัญชีนั้นการจะทำให้ถูกต้องทุกอย่างต้องศึกษาให้มากๆ ก่อนการปฏิบัติงานผู้ทำบัญชีจำเป็นต้องใช้ความระมัดระวังรอบคอบในการประมาณการเกี่ยวกับเหตุการณ์ ปัจจุบันการพัฒนาการฝึกอบรมปฏิบัติงานด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพอบรมตามมาตรฐานสภาวิชาชีพและต้องปฏิบัติงานด้วยความเที่ยงธรรมคงไว้ซึ่งความเป็นกลางปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตมีการพัฒนาความรู้ให้ทันสมัยโดยการเข้ารับการอบรมสัมมนาค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมและมีการฝึกทักษะอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดความชำนาญมากกว่าเดิมจากที่เคยได้ทำมา มีการปฏิบัติงานในวิชาชีพเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมตามกรอบวิชาชีพ

อัมรา เพียรบุษชา (2555) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าประสบการณ์ในการทำงานด้านการสอบบัญชี จำนวนบริษัทที่ตรวจสอบและรูปแบบธุรกิจไม่ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี คือ การควบคุมภายใน หลักฐานการสอบบัญชี การเลือกตัวอย่างในการสอบบัญชี การวางแผนการตรวจสอบบัญชีอยู่ในระดับที่มีนัยสำคัญทางสถิติแสดงให้เห็นว่าผู้สอบบัญชีให้ความสำคัญกับปัจจัยเหล่านี้เพราะปัจจัยเหล่านี้จะเป็นตัวแปรทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพหรือขาดประสิทธิภาพ การให้ความร่วมมือของผู้รับบริการ(ลูกค้า) ถือเป็นสิ่งสำคัญในการปฏิบัติงานตรวจสอบและระยะเวลาในการปฏิบัติงานก็ถือเป็นสิ่งสำคัญต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีเช่นกัน

กนกจันทร์ ปิงเจริญกุล (2547) ได้ทำการศึกษาความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจสอบบัญชีในประเทศไทยต่อการเปิดเสรีภาคบริการ พบข้อสรุปว่าสำนักงานสอบบัญชีร่วมกับต่างประเทศมีความสามารถในการแข่งขันมากกว่าสำนักงานสอบบัญชีไทยและปัจจัยที่ทำให้สำนักงานสอบบัญชีร่วมกับต่างประเทศมีความสามารถในการแข่งขันมากกว่าสำนักงานสอบบัญชีไทย ได้แก่ ปัจจัยความสามารถของบุคลากร ด้านระดับการศึกษา ความสามารถ

ด้านภาษาต่างประเทศ การฝึกอบรมและค่าตอบแทนพนักงาน ปัจจัยด้านลูกค้า ด้านจำนวนประเภทธุรกิจ ปัจจัยขนาดสำนักงาน เป็นต้น

2.3 สมมติฐานการวิจัย

ในการทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณงานสอบบัญชีและคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีไทย ผู้วิจัยจะใช้เทคนิคทางสถิติ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ดังกล่าว โดยตัวแปรตามคือ คุณภาพงานสอบบัญชี ตัวแปรควบคุม ได้แก่ ปริมาณงานสอบบัญชี ตัวแปรอิสระ คือ ภาวะการแข่งขันในตลาดการสอบบัญชี ประเภทของสำนักงานสอบบัญชี และคุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพ โดยมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ในด้านผลกระทบของตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตาม

นิชากานต์ ตันติมาสน์ (2552) พบว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาในการตรวจสอบเป็นส่วนหนึ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้สอบบัญชีรับอนุญาต นอกจากนี้งานวิจัยของ Dickins and Higgs (2006) พบว่า บางกิจการอาจทำการเลือกผู้สอบบัญชีที่ไม่ได้ตรวจสอบบริษัทที่เป็นคู่แข่งของกิจการและเลือกผู้สอบบัญชีจากการตอบสนองของความต้องการได้อย่างทันเวลา โดยสำนักงานสอบบัญชีขนาดกลางถึงขนาดเล็กต้องปรับตัว ควบรวมกิจการระหว่างสำนักงานสอบบัญชีไทยด้วยกันเอง เพื่อขยายกิจการให้ใหญ่ขึ้น หรือการร่วมทุนระหว่างสำนักงานสอบบัญชีไทยกับประเทศอื่นในอาเซียนเพื่อนึกกำลังแข่งขันกับสำนักงานตรวจสอบบัญชีอื่นทั้งในและนอกประเทศให้สามารถขยายงานบริการลูกค้าให้มากขึ้น สนองต่อความต้องการให้ลูกค้าเข้าถึงตลาดชาติสมาชิกอื่นๆ ดังนั้นจึงตั้งสมมติฐานว่า

H1 : ภาวะการแข่งขันในตลาดการสอบบัญชี (X_1) มีอิทธิพลเชิงลบต่อปริมาณงานสอบบัญชี (Y_1)

$H_0 : \beta_1 \leq 0$

$H_a : \beta_1 > 0$

จากการวิจัยของ **วิโรจน์ เลานทวีโชค (2547)** ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ รับงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีและการเลือกสำนักงานสอบบัญชีของผู้ใช้บริการงานสอบบัญชี ในส่วนของด้านการเลือกสำนักงานสอบบัญชีของผู้ใช้บริการงานสอบบัญชี

พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสำนักงานสอบบัญชีของบริษัทมหาชนมากที่สุดคือ การทำงานได้เสร็จภายในกำหนดเวลา ประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีและทีมงานตรวจสอบ และชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีตามลำดับ โดยการตัดสินใจเลือกสำนักงานสอบบัญชีของบริษัทมหาชนดังกล่าว บริษัทมหาชน ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะให้ความสำคัญมากกว่าบริษัทที่ไม่ได้มีการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ส่วนใหญ่สำนักงานสอบบัญชีที่มีความมั่นคง น่าเชื่อถือและไว้วางใจได้ จะมีบริษัทมาใช้บริการเป็นจำนวนมาก ส่งผลต่อปริมาณงานสอบบัญชีที่เพิ่มมากขึ้น ดังนั้นจึงตั้งสมมติฐานว่า

H2 : ประเภทของสำนักงานสอบบัญชี (X_2) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อปริมาณงานสอบบัญชี (Y_1)

$$H_0 : \beta_2 \leq 0$$

$$H_a : \beta_2 > 0$$

ผู้ให้บริการงานสอบบัญชีต้องการผู้สอบบัญชีและทีมงานตรวจสอบที่สามารถร่วมงานกับบริษัทได้เป็นอย่างดี เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการสำนักงานสอบบัญชี (วิโรจน์ เลาหทวีโชค, 2547) ในด้านความเชี่ยวชาญและด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวก เนื่องจากจรรยาบรรณวิชาชีพ คือคุณธรรม จริยธรรมของผู้สอบบัญชีที่ต้องยึดถือปฏิบัติเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพเพื่อให้การสอบบัญชีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพอันส่งผลต่อการแสดงความคิดเห็นที่มีต่อรายงานทางการเงินอย่างมีคุณภาพ ทั้งในกรณีที่ขจรธรรมโดยปราศจากความลำเอียงและมีอคติ ยึดมั่นในความเป็นกลางและความเป็นอิสระ และแสดงความคิดเห็นที่มีต่อการเงินที่แสดงให้ผู้รับการตรวจมีการปรับปรุงในทางที่ดีขึ้น เพื่อให้ลูกค้าหรือผู้รับการตรวจมีความเชื่อมั่นในผลงาน (บุญช่วง ศิริธรรมาภรณ์, 2552) ทำให้มีการใช้บริการเพิ่มมากขึ้นดังนั้นจึงตั้งสมมติฐานว่า

H3 : คุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพ (X_3) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อปริมาณงานสอบบัญชี (Y_1)

$$H_0 : \beta_3 \leq 0$$

$$H_a : \beta_3 > 0$$

กนก สุวรรณรัตน์ (2544) ได้ศึกษาเรื่องการแข่งขันสำนักงานสอบบัญชี พบว่าสำนักงานสอบบัญชีเป็นธุรกิจภาคบริการที่มีบทบาท เพราะมีหน้าที่ตรวจสอบบัญชีเพื่อรับรองและแสดงความเห็นต่องบการเงินของกิจการ ใช้ในการประกอบการตัดสินใจเพื่อลงทุน จึงทำให้กิจการให้ความสำคัญกับการคัดเลือกสำนักงานสอบบัญชีมากยิ่งขึ้น โดยพิจารณาจากความมีชื่อเสียง ความชำนาญในการตรวจสอบของสำนักงานสอบบัญชีและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ต้องเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ การรับงานสอบบัญชีเกินปริมาณที่ผู้สอบบัญชีจะสามารถตรวจสอบได้อย่างมีคุณภาพจะลดลง และส่งผลทางอ้อมให้ลดการตัดราคาค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีระหว่างผู้สอบบัญชีด้วยกัน เนื่องจากผู้สอบบัญชีจะไม่สามารถทำการสอบบัญชีให้มีคุณภาพ ดังนั้นจึงตั้งสมมติฐานว่า

H4 : ภาวะการแข่งขันในตลาดการสอบบัญชี (X_1) มีอิทธิพลเชิงลบต่อคุณภาพงานสอบบัญชี (Y_2)

$$H_0 : \beta_4 \leq 0$$

$$H_a : \beta_4 > 0$$

DeAngelo (1981) ได้มีแนวคิดว่าสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่มีคุณภาพดีกว่า เนื่องจากสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ต้องรักษาชื่อเสียงไว้และนอกจากนี้ยังมีทรัพยากรมากเพียงพอในการเพิ่มทักษะของกับพนักงานให้สูงขึ้น แต่มีงานวิจัยบางเรื่องพบว่า ความจริงแล้วคุณภาพของงานสอบบัญชีระหว่างสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่และขนาดเล็กไม่ได้แตกต่างกัน (Fuerman and Kraten, 2009) แต่การรับรู้ที่ว่าสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่มีคุณภาพของงานสอบบัญชีที่สูงกว่ายังคงมีอยู่เนื่องจากสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่เป็นที่รู้จักและมีชื่อเสียงในเรื่องคุณภาพของงานสอบบัญชีรวมถึงในประเทศไทย (กชกร ตรังวัชรกุล, 2547) ดังนั้นจึงตั้งสมมติฐานว่า

H5 : ประเภทของสำนักงานสอบบัญชี (X_2) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อคุณภาพงานสอบบัญชี (Y_2)

$$H_0 : \beta_5 \leq 0$$

$$H_a : \beta_5 > 0$$

สาวิตรี อ่องธรรมกุล (2547) พบว่าด้านความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี ผู้ใช้งบการเงินมีความคาดหวังให้ผู้สอบบัญชีไม่ควรมีความสนิทสนมกับฝ่ายบริหารของบริษัทที่ตรวจสอบและไม่ควรรับของกำนัลจากบริษัทที่ตรวจสอบ โดยแนวโน้มส่วนใหญ่ผู้ใช้งบการเงินเห็นด้วย อาจเป็นผลมาจากสิ่งเหล่านี้ อาจทำให้ผู้สอบบัญชียินยอมปฏิบัติตามคำขอร้องขอของฝ่ายบริหารก่อให้เกิดความผิดพลาดในการแสดงความเห็นต่องบ นิชากานต์ ตันติมาสน์ (2552) การสื่อสารระหว่างทีมตรวจสอบและการสื่อสารระหว่างทีมตรวจสอบกับผู้บริหาร เป็นปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชี และในเรื่องของจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของประเทศไทยมีชื่อเรียกว่า มรรยาทของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เป็นข้อกำหนดความประพฤติหรือวิธีปฏิบัติงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชี ทุกคนต้องยึดถือ เพื่อที่จะก่อให้เกิดความเชื่อถือ ยอมรับและไว้วางใจในผลงานของผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชี (สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. 2542) ดังนั้น จึงตั้งสมมติฐานว่า

H6 : คุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพ (X_3) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อคุณภาพงานสอบบัญชี (Y_2)

$$H_0 : \beta_6 \leq 0$$

$$H_a : \beta_6 > 0$$

จากการวิจัยของจินดา จอกแก้ว (2551) ได้อธิบายแนวทางของ Waggoner และ Calhell (1991) ในการศึกษาผลกระทบของแรงกดดันทางด้านเวลาต่อผลการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีผลการศึกษพบว่าระยะเวลาที่ถูกกำหนดให้ในการปฏิบัติงานมีผลต่อจำนวนปริมาณงานที่ผู้สอบบัญชีสามารถตรวจสอบได้ โดยเน้นให้ผู้สอบบัญชีตระหนักถึงความสำคัญของคุณภาพงานสอบบัญชี โดยจากทฤษฎีความชอบธรรมหรือทฤษฎีชอบด้วยกฎหมาย (Legitimacy Theory) ได้มีการกำหนดให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีสิทธิลงลายมือชื่อรับรองงบการเงินรวมกัน ได้ไม่เกิน 200 ราย / ปี หากเกินจะถือว่าตรวจสอบเกินกว่าความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการสอบบัญชี ดังนั้นจึงตั้งสมมติฐานว่า

H7 : ปริมาณงานสอบบัญชี (Y_1) มีอิทธิพลเชิงลบต่อคุณภาพงานสอบบัญชี (Y_2)

$$H_0 : \beta_7 \leq 0$$

$$H_a : \beta_7 > 0$$

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณงานสอบบัญชีและคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีไทย ซึ่งในบทนี้จะกล่าวถึงวิธีการที่ใช้ในการศึกษาโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 สมการวิจัย
- 3.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ คือ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในกรุงเทพมหานคร จำนวน 731 คน (ที่มา : สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ณ วันที่ 29 ตุลาคม 2558) โดยได้ทำการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ทั้งหมดตามจำนวนผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในกรุงเทพมหานคร

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งครอบคลุมข้อมูลที่ต้องการศึกษาโดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล และข้อมูลของสำนักงาน สอบบัญชีได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประเภทของสำนักงานสอบบัญชี ประสบการณ์ในการทำงานสอบบัญชี ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพงานสอบบัญชีและปริมาณงานสอบบัญชีในด้านคุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพ ลักษณะคำถามเป็นแบบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าระดับคะแนน		ระดับความเห็น
ค่าระดับคะแนนเท่ากับ 5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
ค่าระดับคะแนนเท่ากับ 4	หมายถึง	เห็นด้วยค่อนข้างมาก
ค่าระดับคะแนนเท่ากับ 3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
ค่าระดับคะแนนเท่ากับ 2	หมายถึง	เห็นด้วยค่อนข้างน้อย
ค่าระดับคะแนนเท่ากับ 1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

การกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนเฉลี่ยออกเป็น 5 ระดับ โดยทำการกำหนดช่วงค่า ระดับคะแนน ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ช่วงคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5 - 1}{5} \\
 &= 0.8
 \end{aligned}$$

ดังนั้น เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายข้อมูล โดยใช้การวัดข้อมูลแบบ 5 Point Likert Scale และกำหนดแต่ละช่วงย่อยเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดช่วงคะแนนของการวัดค่าเฉลี่ยได้ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 4.21 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.41 – 4.20	หมายถึง	ค่อนข้างมาก
คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 2.61 – 3.40	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 1.81 – 2.60	หมายถึง	ค่อนข้างน้อย
คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 1.00 – 1.80	หมายถึง	น้อยที่สุด

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการจัดทำงานวิจัยฉบับนี้ เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณงานสอบบัญชีและคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีไทย โดยลักษณะของการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ซึ่งได้รับข้อมูลจากการเก็บรวบรวมแบบสอบถามของกลุ่มประชากร คือ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครทั้งหมด จำนวน 731 คน เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณงานสอบบัญชีและคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีไทย

ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม พบว่าแบบสอบถามที่ได้รับกลับมามีเพียงจำนวน 162 ชุด และแบบสอบถามที่สมบูรณ์และสามารถนำมาวิเคราะห์ผลได้จำนวน 157 ชุด คิดเป็นอัตราตอบกลับ (Response Rate = $[(157/731) \times 100 = 21.48\%]$) ร้อยละ 21.48 ซึ่งมีความเหมาะสมที่สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ ตามแนวทางของการวิเคราะห์ข้อมูลสายสังคมศาสตร์เกี่ยวกับอัตราตอบกลับที่สูงสุดและเป็นไปได้มากกว่า 20% (Aaker, Kumar and Day, 2001)

จากการทดสอบแบบสอบถาม 30 ชุด ของตัวแปรที่ใช้ข้อคำถามได้ดี ในการทดสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ได้ค่า Factor Loadings อยู่ระหว่าง 0.420 – 0.813 ซึ่งมากกว่า 0.40 แสดงให้เห็นว่าข้อคำถามทุกรายข้อคำถามสามารถใช้วัดตัวแปร

เชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ได้อย่างเหมาะสม และผลการทดสอบค่าความน่าเชื่อถือ (Reliability) โดยการใช้ค่า Cronbach's Alpha Coefficients พบว่า ค่าที่ได้มีค่าอยู่ระหว่าง 0.837 – 0.909 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.70 หมายความว่าทุกตัวแปรมีความน่าเชื่อถือในการนำมาวิเคราะห์ที่สมการ (Hair, et al., 2010) ดังแสดงตารางในภาคผนวก

3.4 สมการวิจัย

สมการวิจัยที่นำมาใช้ในงานวิจัยนี้ ประกอบด้วย 2 สมการ คือ

$$Y_1 = \alpha_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \beta_4 X_4 + \epsilon_1 \quad (1) \text{ ทดสอบ H1 – H3}$$

$$Y_2 = \alpha_1 + \beta_5 X_1 + \beta_6 X_2 + \beta_7 X_3 + \beta_8 X_4 + \beta_9 Y_1 + \epsilon_1 \quad (2) \text{ ทดสอบ H4 – H7}$$

โดยที่

Y_1 คือ ปริมาณงานสอบบัญชี วัดจาก จำนวนงบการเงินที่ตรวจสอบเฉลี่ยต่อปี

โดยกำหนดค่าระดับคะแนนเป็น Nominal Scale ดังนี้

- 1 หมายถึง กลุ่มที่ 1 คือผู้สอบบัญชีที่ตรวจสอบงบ ต่ำกว่า 30 งบ
- 2 หมายถึง กลุ่มที่ 2 คือผู้สอบบัญชีที่ตรวจสอบงบ ตั้งแต่ 30 - 90 งบ
- 3 หมายถึง กลุ่มที่ 3 คือผู้สอบบัญชีที่ตรวจสอบงบมากกว่า 90 งบ

Y_2 คือ คุณภาพงานสอบบัญชี วัดจากระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับ ความเสี่ยงในการสอบบัญชี การบริหารทรัพยากร ประสิทธิภาพ การตรวจสอบและการวางแผนอย่างเหมาะสม ในแบบสอบถามตอนที่ 4 โดยวัดค่าแบบ 5 Point Likert's Scale โดยกำหนดให้ระดับความเห็น 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด และระดับคะแนน 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

- X_1 คือ ภาวะการแข่งขันในตลาดการสอบบัญชี โดยกำหนดเป็น Ordinal Scale วัดจากความคิดเห็นที่มีต่อสภาพแวดล้อมในตลาดการสอบบัญชี โดยกำหนดค่าดังนี้
- 1 หมายถึง กลุ่มที่ 1 คือ มีภาวะการแข่งขันต่ำ การรับงานเพิ่มขึ้น
 - 2 หมายถึง กลุ่มที่ 2 คือ มีภาวะการแข่งขันปานกลางไม่มีผลต่อการรับงาน
 - 3 หมายถึง กลุ่มที่ 3 คือ มีภาวะการแข่งขันสูง การรับงานลดลง
- X_2 คือ ประเภทของสำนักงานสอบบัญชี กำหนดเป็น Nominal Scale วัดจากลักษณะของสำนักงานสอบบัญชี โดยกำหนดค่าเป็น Dummy Variable ดังนี้
- ระดับคะแนน 0 หมายถึง ผู้สอบบัญชีอิสระและ ระดับคะแนน 1 หมายถึง ผู้สอบบัญชีที่ทำงานประจำในสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็กหรือสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่
- X_3 คือ คุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพ โดยพิจารณาจาก 4 ด้าน คือ ด้านความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี ด้านทักษะการติดต่อสื่อสาร ด้านทักษะวิชาชีพ การสอบบัญชี ด้านจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพ ในแบบสอบถามตอนที่ 3 โดยวัดค่าแบบ 5 Point Likert's Scale โดยกำหนดให้ระดับความเห็น 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด และระดับคะแนน 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด
- X_4 คือ ประสบการณ์ในการทำงานสอบบัญชี โดยกำหนดเป็น Scale วัดจากประสบการณ์ในการทำงานสอบบัญชี โดยกำหนดค่าดังนี้
- 1 หมายถึง กลุ่มที่ 1 คือ ต่ำกว่า 10 ปี
 - 2 หมายถึง กลุ่มที่ 2 คือ 10 – 15 ปี
 - 3 หมายถึง กลุ่มที่ 3 คือ มากกว่า 15 ปี ขึ้นไป

3.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลในแบบสอบถามซึ่งผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วได้นำข้อมูลทั้งหมดมาประมวลผลเพื่อค่าสถิติต่างๆ ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัย ทั้งนี้ได้มีการนำค่าสถิติมาใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

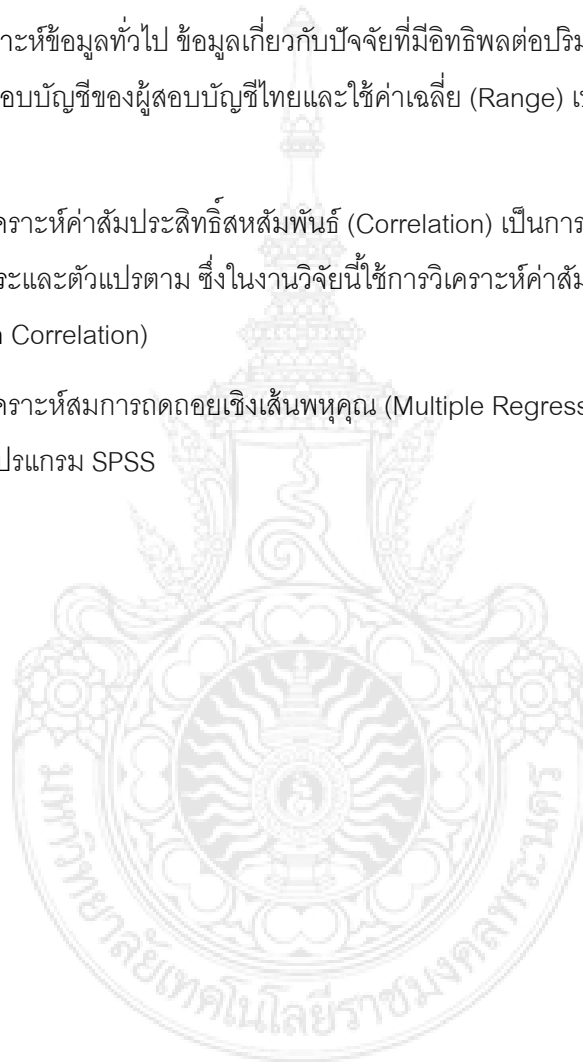
3.5.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย

3.5.1.1 การวิเคราะห์ค่าความถี่ (Frequencies) และ ค่าร้อยละ (Percentage) ซึ่งเป็นข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.5.1.2 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณงานสอบบัญชี และคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีไทยและใช้ค่าเฉลี่ย (Range) เป็นค่าสถิติที่ใช้ในการแปลผล

3.5.2 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ซึ่งในงานวิจัยนี้ใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation)

3.5.3 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้การวิเคราะห์โดยโปรแกรม SPSS

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ในการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณงานสอบบัญชีและคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีไทย เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากกลุ่มตัวอย่างของผู้สอบบัญชีในกรุงเทพมหานคร จำนวน 157 คน โดยทำการประมวลผลข้อมูลที่ได้ด้วยโปรแกรม SPSS โดยใช้สถิติทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เป็นเกณฑ์ในการยอมรับสมมติฐานและเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยนำเสนอผลการศึกษาดังนี้

- 4.1 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)
- 4.2 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation)
- 4.3 ผลการวิเคราะห์โดยสมการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

4.1 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

จากการได้สำรวจกลุ่มตัวอย่างผู้สอบบัญชีในกรุงเทพมหานคร จำนวน 157 คน จึงนำมาสู่ผลการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ดังต่อไปนี้

4.1.1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้จะกล่าวถึงข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยอธิบายถึงปัจจัยด้าน เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานสอบบัญชี งบประมาณที่ได้รับผิดชอบสอบทาน/ตรวจสอบเฉลี่ยต่อปี จำนวนผู้ช่วยผู้สอบบัญชีที่อยูในความควบคุมรายได้เฉลี่ยต่อปี ซึ่งใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics) ในการวิเคราะห์ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ดังแสดงในตาราง 4.1 ดังนี้

ตาราง 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	ความถี่	ร้อยละ	Cumulative Percent
เพศ			
- ชาย	32	20.4	20.4
- หญิง	125	79.6	100.0
รวม	157	100.0	100.0
อายุ			
- อายุน้อยกว่า 35 ปี	46	29.3	29.3
- อายุระหว่าง 35 - 45 ปี	70	44.6	73.9
- อายุมากกว่า 45 ปี	41	26.1	100.0
รวม	157	100.0	100.0
สถานภาพ			
- โสด	99	63.1	63.1
- อื่นๆ (สมรส, หม้าย/หย่าร้าง)	58	36.9	100.0
รวม	157	100.0	100.0
ระดับการศึกษา			
- ปริญญาตรี	57	36.3	36.3
- สูงกว่าปริญญาตรี	100	63.7	100.0
รวม	157	100.0	100.0
ประสบการณ์ในการทำงานสอบบัญชี			
- ต่ำกว่า 10 ปี	46	29.3	29.3
- 10 - 15 ปี	59	37.6	66.9
- มากกว่า 15 ปี	52	33.1	100.0
รวม	157	100.0	100.0
งบการเงินที่รับผิดชอบตรวจสอบ			
- ต่ำกว่า 20 งบ	71	45.2	45.2
- 21 - 40 งบ	65	41.4	86.6
- มากกว่า 40 งบขึ้นไป	21	13.4	100.0
รวม	157	100.0	100.0

ตาราง 4.1 (ต่อ)

รายการ	ความถี่	ร้อยละ	Cumulative Percent
จำนวนผู้ช่วยผู้สอบบัญชี			
- ไม่มี	75	47.8	47.8
- ต่ำกว่า 5 คน	65	41.4	89.2
- 5 คนขึ้นไป	17	10.8	100.0
รวม	157	100.0	100.0
รายได้เฉลี่ยต่อปี			
- ต่ำกว่า 250,000 บาท/ปี	75	47.8	47.8
- มากกว่า 250,000 บาท/ปี	82	52.2	100.0
รวม	157	100.0	100.0

จากตาราง 4.1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 125 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 79.6 รองลงมาคือเพศชาย จำนวน 32 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 20.4 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 35 - 45 ปี จำนวน 70 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 44.6 รองลงมาคือช่วงอายุน้อยกว่า 35 ปี จำนวน 46 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 29.3 และช่วงอายุมากกว่า 45 ปี จำนวน 41 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 26.1

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพ โสด จำนวน 99 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 63.1 รองลงมาคือ สถานภาพอื่นๆ (สมรส, หม้าย/หย่าร้าง) จำนวน 58 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 36.9 จากแบบสอบถามระดับการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในช่วงการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 100 คนหรือคิดเป็น ร้อยละ 63.7 รองลงมาคือระดับปริญญาตรี จำนวน 57 คน หรือ คิดเป็น ร้อยละ 36.3

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานสอบบัญชีอยู่ในช่วงระหว่าง 10 - 15 ปี จำนวน 59 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 37.6 รองลงมาคือประสบการณ์อยู่ในช่วงมากกว่า 15 ปี จำนวน 52 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 33.1 และประสบการณ์อยู่ในช่วงต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 46 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 29.3 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีงบการเงินที่รับผิดชอบจำนวนต่ำกว่า จำนวน 20 งบ จำนวน 71 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 45.2 รองลงมาคืองบการเงินที่รับผิดชอบ

จำนวน 21 - 40 งบ จำนวน 65 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 41.4 และงบการเงินที่รับผิดชอบมากกว่า 40 งบขึ้นไป จำนวน 21 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 13.4

ผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าส่วนใหญ่ ไม่มีผู้ช่วยผู้สอบบัญชีจำนวน 75 คน หรือ คิดเป็น ร้อยละ 47.8 รองลงมาคือผู้ช่วยผู้สอบบัญชีต่ำกว่า 5 คน จำนวน 65 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 41.4 และ ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีจำนวน 5 คนขึ้นไป จำนวน 17 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 10.8 ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อปีมากกว่า 250,000 บาท/ปี จำนวน 82 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 52.2 รองลงมาคือรายได้เฉลี่ยต่อปีต่ำกว่า 250,000 บาท/ปี จำนวน 75 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 47.8

4.1.2 ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานสอบบัญชี

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้จะกล่าวถึงข้อมูลทั่วไปของสำนักงานสอบบัญชี โดยอธิบายถึงลักษณะของสำนักงานสอบบัญชี การให้บริการสำนักงานสอบบัญชี จำนวนของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในสำนักงาน จำนวนงบการเงินที่สอบทานเฉลี่ยต่อปี สัดส่วนรายได้ของการให้บริการด้าน Non-Assurance Services และผลกระทบของสำนักงานบัญชีจากการที่ประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics) ได้แก่ วิเคราะห์ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ซึ่งผลการวิจัยแสดงในตาราง 4.2 ดังนี้

ตาราง 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างของสำนักงานสอบบัญชี

รายการ	ความถี่	ร้อยละ	Cumulative Percent
ประเภทสำนักงานสอบบัญชี			
- ผู้สอบบัญชีอิสระ	82	52.2	52.2
- ผู้สอบบัญชีที่ประจำอยู่ในสำนักงานสอบบัญชีทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็ก	75	47.8	100.0
รวม	157	100.0	100.0
การให้บริการสำนักงานสอบบัญชี			
- ตรวจสอบงบการเงินเพียงอย่างเดียว	85	54.1	54.1
- รับทำงบการเงินและตรวจสอบงบการเงิน	37	23.6	77.7
- ให้บริการด้านอื่นๆ นอกเหนือจัดทำงบการเงินและตรวจสอบงบการเงิน	35	22.3	100.0
รวม	157	100.0	100.0
จำนวนของผู้สอบบัญชี			
- ต่ำกว่า 20 คน	132	84.1	84.1
- ตั้งแต่ 20 คนขึ้นไป	25	15.9	100.0
รวม	157	100.0	100.0
จำนวนงบการเงินที่ตรวจสอบเฉลี่ยต่อปี			
- ต่ำกว่า 30 งบ	75	47.8	47.8
- 30 - 90 งบ	47	29.9	77.7
- มากกว่า 90 งบ	35	22.3	100.0
รวม	157	100.0	100.0
รายได้บริการด้าน Non-Assurance Service			
- ต่ำกว่า 20%	106	67.5	67.5
- 21 - 40%	49	31.2	98.7
- มากกว่า 40%	2	1.3	100.0
รวม	157	100.0	100.0

ตาราง 4.2 (ต่อ)

รายการ	ความถี่	ร้อยละ	Cumulative Percent
ผลกระทบของสำนักงานบัญชีเข้าสู่ AEC			
- สำนักงานรับงานสอบบัญชีลดลง	11	7.0	7.0
- ไม่มีผลกระทบ	63	40.1	47.1
- สำนักงานรับงานสอบบัญชีเพิ่มขึ้น	83	52.9	100.0
รวม	157	100.0	100.0
สภาพแวดล้อมในตลาดการสอบบัญชี			
- การแข่งขันสูงทำให้การรับงานลดลง	11	7.0	7.0
- การแข่งขันปานกลาง ไม่มีผลต่อการรับงาน	83	52.9	59.9
- การแข่งขันต่ำทำให้การรับงานเพิ่มขึ้น	63	40.1	100.0
รวม	157	100.0	100.0

จากตาราง 4.2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีลักษณะของสำนักงานสอบบัญชีเป็นผู้สอบบัญชีอิสระ จำนวน 82 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 52.2 รองลงมาคือเป็นผู้สอบบัญชีที่ประจำอยู่ในสำนักงานสอบบัญชีทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็ก จำนวน 75 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 47.8 ส่วนใหญ่มีการให้บริการแบบตรวจสอบงบการเงินเพียงอย่างเดียวจำนวน 85 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 54.1 รองลงมาคือการให้บริการแบบรับทำงบการเงินและตรวจสอบงบการเงิน จำนวน 37 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 23.6 และการให้บริการด้านอื่นๆ นอกเหนือจัดทำงบการเงินและตรวจสอบงบการเงิน จำนวน 35 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 22.3

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนผู้สอบบัญชีในสำนักงานต่ำกว่า 20 คน จำนวน 132 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 84.1 รองลงมาคือผู้สอบบัญชีในสำนักงานมากกว่า 20 คน จำนวน 25 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 15.9 จากแบบสอบถามส่วนใหญ่มีจำนวนงบการเงินที่ตรวจสอบเฉลี่ยต่อปีต่ำกว่า 30 งบ จำนวน 75 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 47.8 รองลงมาคือ จำนวนงบการเงินที่ตรวจสอบต่อปี 30 - 90 งบ จำนวน 47 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 29.9 และจำนวนงบการเงินที่ตรวจสอบเฉลี่ยต่อปีมากกว่า 90 งบ จำนวน 35 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 22.3

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสัดส่วนรายได้ของการให้บริการระดับต่ำกว่า 20% จำนวน 106 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 67.5 รองลงมาคือระดับ 21 - 40% จำนวน 49 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 31.2 และระดับมากกว่า 40% จำนวน 2 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 1.3 ส่วนใหญ่คิดว่าผลกระทบของสำนักงานบัญชีที่ประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ทำให้สำนักงานรับงานสอบบัญชีเพิ่มขึ้น จำนวน 83 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 52.9 รองลงมาคือไม่มีผลกระทบ จำนวน 63 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 40.1 และทำให้สำนักงานรับงานสอบบัญชีลดลง จำนวน 11 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 7.0 โดยส่วนใหญ่พบว่ามีความคิดเห็นว่ามีระดับการแข่งขันอยู่ในระดับปานกลางซึ่งไม่มีผลกระทบต่อการทำงาน จำนวน 83 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 52.9 รองลงมาคือเห็นว่ามีระดับการแข่งขันอยู่ในระดับต่ำและส่งผลให้มีการรับงานเพิ่มขึ้น จำนวน 63 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 40.1 และเห็นว่ามีระดับการแข่งขันสูงส่งผลให้การรับงานสอบบัญชีลดลง จำนวน 11 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 7.0

4.1.3 การวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยคุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพ และคุณภาพงานสอบบัญชี โดยส่งผลต่อระดับความเห็นเฉลี่ยของแต่ละรายการสามารถแปลความหมายต่างๆ ได้ดังตาราง 4.3

ตาราง 4.3 แสดงการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตัวแปร	\bar{X}	S.D.	แปลผล
คุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพ (X3)	4.44	0.346	เห็นด้วยมากที่สุด
คุณภาพงานสอบบัญชี (Y2)	4.15	0.369	เห็นด้วยค่อนข้างมาก

จากตาราง 4.3 จะเห็นว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพ พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.346 หมายความว่าในความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามด้านคุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพ อยู่ในระดับคะแนนเห็นด้วยมากที่สุดหรือสำคัญที่สุด เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนใหญ่ให้ความเห็นในการ

ตอบคำถามที่ใกล้เคียงกัน หัวข้อจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพ ในรายการข้อคำถาม ผู้สอบ บัญชีจะไม่ละทิ้งงานที่รับตรวจสอบโดยไม่มีเหตุอันจำเป็นและสมควรรวมถึงในการปฏิบัติงาน สอบบัญชีที่ไม่มีความชำนาญเว้นแต่สามารถหาผู้เชี่ยวชาญมาช่วยในการตรวจสอบได้คะแนน เฉลี่ยมากที่สุด ด้านคุณภาพงานสอบบัญชี พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.369 ซึ่งเข้าใกล้ 0 อยู่ในระดับเห็นด้วยค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน ส่วนใหญ่ให้ความเห็นที่ใกล้เคียงกัน ในรายการข้อคำถาม ผู้สอบบัญชีได้รับหลักฐาน การสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอจะช่วยลดความเสี่ยงในการสอบบัญชีให้อยู่ในระดับต่ำ ที่ยอมรับได้และสามารถตรวจสอบหลักฐานในการแสดงความเห็นได้อย่างน่าเชื่อถือได้คะแนน เฉลี่ยมากที่สุด

4.2 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation)

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แสดงความสัมพันธ์เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อ ปริมาณงานสอบบัญชีและคุณภาพงานสอบบัญชี โดยใช้สถิติ Pearson Correlation

โดยได้ทำการวิเคราะห์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (X1 - X4) และตัวแปรตาม (Y1), ด้านความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (X1 - X4) และตัวแปรตาม (Y2), ด้านความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรอิสระ (X1 - X4), ด้านความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปร ตาม (Y1,Y2) ดังแสดงในตาราง 4.4 ดังนี้

ตาราง 4.4 แสดงการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แสดงความสัมพันธ์เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณงานสอบบัญชีและคุณภาพงานสอบบัญชี

	Y1	Y2	X1	X2	X3	X4
Mean (\bar{X})	1.75	4.15	1.67	0.48	4.44	2.04
S.D.	0.800	0.369	0.603	0.501	0.346	0.792
Y1						
Y2	-.010					
X1	-.428**	-.268**				
X2	.673**	-.071	-.406**			
X3	.134	.721**	-.258**	-.021		
X4	.512**	.169*	-.443**	.422**	.244**	

** $\alpha = 0.01$; * $\alpha = 0.05$

จากตาราง 4.4 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (X1 - X4) และตัวแปรตาม (Y1) พบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด คือ $(r_{x_3,y_1} = 0.134 ; \alpha > 0.05)$ อธิบายได้ว่า คุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพ มีความสัมพันธ์เชิงลบกับปริมาณงานสอบบัญชีน้อยที่สุด เนื่องจากค่าความสัมพันธ์เข้าใกล้ 0 และตัวแปรอิสระ (X1 - X4) ที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับตัวแปรตาม (Y1) มากที่สุดคือ $(r_{x_2,y_1} = 0.673 ; \alpha < 0.01)$ อธิบายได้ว่า ประเภทของสำนักงานสอบบัญชีที่ผู้สอบบัญชีประจำอยู่ในสำนักงานสอบบัญชีทั้งขนาดใหญ่หรือขนาดเล็ก จะมีปริมาณงานสอบบัญชีมากกว่าผู้สอบบัญชีที่เป็นอิสระ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับปริมาณงานสอบบัญชีมากที่สุด ที่ระดับความเชื่อมั่น 99% เนื่องจากค่าความสัมพันธ์เข้าใกล้ 1

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (X1 - X4) และตัวแปรตาม (Y2) กับ พบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ $(r_{x_2,y_2} = -0.071 ; \alpha > 0.05)$ อธิบายได้ว่า ประเภทของสำนักงานสอบบัญชี มีความสัมพันธ์เชิงลบกับคุณภาพงานสอบบัญชีน้อยที่สุด เนื่องจากค่าความสัมพันธ์เข้าใกล้ 0 และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และตัวแปรอิสระ (X1 - X4) ที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับตัวแปรตาม (Y2) มากที่สุดคือ $(r_{x_3,y_2} = 0.721 ; \alpha < 0.01)$ อธิบาย

ได้ว่าคุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพงานสอบบัญชี อย่างเป็นสาระสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 99% เนื่องจากค่าความสัมพันธ์เข้าใกล้ 1

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรอิสระ ($X_1 - X_4$) ที่ต่ำสุดคือ ($r_{x_2, x_3} = -0.021$; $\alpha > 0.05$) อธิบายได้ว่า ประเภทของสำนักงานสอบบัญชี มีความสัมพันธ์เชิงลบกับคุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพน้อยที่สุด เนื่องจากค่าความสัมพันธ์เข้าใกล้ 0 และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และความสัมพันธ์มากที่สุดคือ ($r_{x_1, x_4} = -0.443$; $\alpha < 0.01$) อธิบายได้ว่า การแข่งขันในตลาดการสอบบัญชี มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพในการทำงานสอบบัญชีมากที่สุด พบว่ายังมีประสิทธิภาพในการทำงานสอบบัญชีที่สูง จะส่งผลทำให้การแข่งขันลดลง ที่ระดับความเชื่อมั่น 99% เนื่องจากค่าความสัมพันธ์เข้าใกล้ 1 โดยปัจจัยทางด้านตัวแปรอิสระพบว่าค่าความสัมพันธ์ถึงจะเป็นสัมพันธ์เชิงลบและมีค่าอยู่ระหว่าง 0.443 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่อย่างไรก็ตามค่าดังกล่าวไม่เกินกว่า 0.80 ซึ่งอาจจะสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาการที่ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันเองและก่อให้เกิดปัญหา multicollinearity ดังนั้นในการนี้จึงไม่ต้องทดสอบค่า VIF Test

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรตาม (Y_1, Y_2) คือ ($r_{y_1, y_2} = -0.010$; $\alpha > 0.05$) อธิบายได้ว่าปริมาณงานสอบบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงลบกับคุณภาพงานสอบบัญชีน้อยที่สุด เนื่องจากค่าความสัมพันธ์เข้าใกล้ 0

4.3 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ของตัวแปรตามได้แก่ ปริมาณงานสอบบัญชี และ คุณภาพงานสอบบัญชี ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การแข่งขันในตลาดการสอบบัญชี, ประเภทของสำนักงานสอบบัญชี และคุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพ ตัวแปรควบคุม ได้แก่ ประสิทธิภาพในการทำงานสอบบัญชี ผลการวิเคราะห์แสดงในตาราง 4.5 – 4.6 ดังนี้

ตาราง 4.5 แสดงการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นของตัวแปรอิสระและปริมาณงานสอบบัญชี

Independent Variable	H	ปริมาณงานสอบบัญชี : Y1			
		β	t	Sig	หมายเหตุ
Constant		0.375	0.561	.576	
ภาวะการแข่งขันในตลาดการสอบบัญชี (X1)	H1 (-)	-0.120	-1.369	.173	Not Support H1
ประเภทของสำนักงานสอบบัญชี(X2)	H2 (+)	0.866	8.340***	.000	Support H2
คุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพ (X3)	H3 (+)	0.156	1.132	.259	Not Support H3
ประสบการณ์ในการทำงานสอบบัญชี (X4)		0.228	3.399***	.001	
N			157		
Adjusted R ²			.516		

*** $\alpha = 0.001$

ค่า Adjusted R² จากตาราง 4.5 อธิบายถึงอิทธิพลของตัวแปรอิสระที่มีต่อปริมาณงานสอบบัญชี (Y₁) พบว่า ปัจจัยอิสระดังกล่าวสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของปริมาณงานสอบบัญชีได้ 0.516 หรือ เท่ากับ 51.60% ที่เหลือเป็นปัจจัยอื่นที่มีอิทธิพลแต่ไม่ได้นำมาแสดงในงานวิจัยนี้

ปัจจัยด้านภาวะการแข่งขันในตลาดการสอบบัญชี (X₁) พบว่าไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -1.369$; $\alpha > 0.05$) ดังนั้น จึงไม่สนับสนุนสมมติฐาน H1 (Not Support H1)

ปัจจัยด้านประเภทของสำนักงานสอบบัญชี (X₂) มีอิทธิพลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 8.340^{***}$; $\alpha < 0.001$) หมายความว่า ประเภทของสำนักงานสอบบัญชีที่มีผู้สอบบัญชีทำงานประจำไม่ว่าสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่จะพบว่ามี

ปริมาณงานสอบบัญชีที่มากกว่าผู้สอบบัญชีที่เป็นอิสระ ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐาน H2 (Support H2)

ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพ (X_3) พบว่าไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 1.132$; $\alpha > 0.05$) อธิบายได้ว่าคุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพแตกต่างกันกลับไม่มีอิทธิพลต่อปริมาณงานสอบบัญชีที่ต่างกัน ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงไม่สนับสนุนสมมติฐาน H3 (Not Support H3)

ตัวแปรควบคุม ได้แก่ ปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำงานสอบบัญชี (X_4) พบว่ามีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 3.399^{***}$; $\alpha = 0.001$) อธิบายได้ว่าผู้สอบบัญชีที่มีประสบการณ์ในการทำงานสอบบัญชีจะได้รับปริมาณงานสอบบัญชีที่มากกว่าผู้สอบบัญชีที่ประสบการณ์น้อยกว่า

ตาราง 4.6 แสดงการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นของตัวแปรอิสระและคุณภาพงานสอบบัญชี

Independent Variable	H	คุณภาพงานสอบบัญชี : Y2			
		β	t	Sig	หมายเหตุ
Constant		1.122	3.720	.000	
ภาวะการแข่งขันในตลาดการสอบบัญชี (X1)	H4 (-)	-0.096	-2.420*	.017	Support H4
ประเภทของสำนักงานสอบบัญชี (X2)	H5 (+)	-0.008	-0.142	.887	Not Support H5
คุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพ (X3)	H6 (+)	0.745	11.964***	.000	Support H6
ปริมาณงานสอบบัญชี (Y1)	H7 (-)	-0.081	-2.227*	.027	Support H7
ประสบการณ์ในการทำงานสอบบัญชี (X4)		0.011	0.355	.723	
N		157			
Adjusted R ²		.532			

*** $\alpha = 0.001$; * $\alpha = 0.05$

ค่า Adjusted R^2 จากตาราง 4.6 อธิบายถึงอิทธิพลของตัวแปรอิสระที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชี (Y_2) พบว่า ปัจจัยอิสระดังกล่าวสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพงานสอบบัญชีได้ 0.532 หรือ เท่ากับ 53.20% ซึ่งหมายความว่ายังมีปัจจัยอื่นที่มีอิทธิพลแต่ไม่ได้นำมาแสดงในงานวิจัยนี้

ปัจจัยด้านภาวะการแข่งขันในตลาดการสอบบัญชี (X_1) พบว่าไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -2.420^*$; $\alpha < 0.05$) อธิบายได้ว่า ภาวะการแข่งขันในตลาดการสอบบัญชีที่มีความรุนแรงมากขึ้น ทำให้อำนาจการสอบบัญชีมีการให้บริการอื่นๆ เพื่อจูงใจให้ลูกค้าหันมาใช้บริการของสำนักงาน หรือลดค่าธรรมเนียมสอบบัญชีและจะส่งผลทำให้มีการลดคุณภาพงานสอบบัญชีลงเพื่อเพิ่มความได้เปรียบเชิงแข่งขัน ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐาน H4 (Support H4)

ปัจจัยด้านประเภทของสำนักงานสอบบัญชี (X_2) พบว่าไม่มีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญต่อคุณภาพงานสอบบัญชี ($t = -0.142$; $\alpha > 0.05$) อธิบายได้ว่าประเภทของสำนักงานสอบบัญชีไม่ว่าจะเป็นผู้สอบบัญชีอิสระ หรือผู้สอบบัญชีที่ทำงานประจำในสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็กหรือสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ มีระดับคุณภาพงานสอบบัญชีที่ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงไม่สนับสนุนสมมติฐาน H5 (Not Support H5)

ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพ (X_3) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อคุณภาพงานสอบบัญชี ($t = 11.964^{***}$; $\alpha < 0.001$) หมายความว่า ผู้สอบบัญชีที่มีคุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพมากกว่าจะมีคุณภาพของการปฏิบัติงานสอบบัญชีที่สูงกว่าผู้สอบบัญชีที่มีคุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพต่ำกว่า ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐาน H6 (Support H6)

ด้านปริมาณงานสอบบัญชี (Y_1) มีอิทธิพลเชิงลบต่อคุณภาพงานสอบบัญชี ($t = -2.227^*$; $\alpha < 0.01$) หมายความว่า สำนักงานสอบบัญชี หรือผู้สอบบัญชีอิสระถ้ามีการรับงานสอบบัญชีเพิ่มมากขึ้นจะส่งผลทำให้ สำนักงานสอบบัญชีหรือผู้สอบบัญชีอาจจำเป็นต้องลดระดับของคุณภาพงานสอบบัญชีลงเพื่อให้ทันต่อเวลา ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐาน H7 (Support H7)

ในขณะที่ตัวแปรควบคุม ได้แก่ ปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำงานสอบบัญชี (X_4) พบว่าไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพงานสอบบัญชี ($t = 0.355$; $\alpha > 0.05$) อธิบายได้ว่า ประสบการณ์ในการทำงานของผู้สอบบัญชีไม่มีความแตกต่างในเรื่องของหลักเกณฑ์การกำหนดคุณภาพงานสอบบัญชีทุกคนต้องปฏิบัติงานภายใต้แผนการตรวจสอบที่เหมือนกัน

สรุปผลการวิจัยจากตาราง 4.5 และ 4.6 สรุปได้ว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณงานสอบบัญชี (Y_1) ได้แก่ ประเภทของสำนักงานสอบบัญชี(X_2) และ ประสบการณ์ในการทำงานสอบบัญชี (X_4) ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐาน H2 ในขณะที่ ปัจจัยภาวะการแข่งขันในตลาด การสอบบัญชี (X_1) และคุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพ (X_3) กลับพบว่าไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับปริมาณงานสอบบัญชี ดังนั้นจึงไม่สนับสนุนสมมติฐาน H1 และ H3

ปัจจัยที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อคุณภาพงานสอบบัญชี (Y_2) ได้แก่ คุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพ (X_3) ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐาน H6 ในขณะที่เดียวกันพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลเชิงลบต่อคุณภาพงานสอบบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ปัจจัยภาวะการแข่งขันในตลาด การสอบบัญชี (X_1) และปริมาณงานสอบบัญชี (Y_1) ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐาน H4 และ H7 ในขณะที่ปัจจัยด้านประเภทของสำนักงานสอบบัญชี (X_2) และ ประสบการณ์ในการทำงานสอบบัญชี (X_4) พบว่าไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับคุณภาพงานสอบบัญชี ดังนั้นจึงไม่สนับสนุนสมมติฐาน H5 ซึ่งจะได้อภิปรายผลต่อไปในบทที่ 5

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณงานสอบบัญชีและคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีไทย ผู้ให้ข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต จำนวน 157 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อความสะดวกและง่ายต่อการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม จากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาแปรค่าวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

- 5.1 อภิปรายผล
- 5.2 ข้อจำกัดของงานวิจัย
- 5.3 ข้อเสนอแนะ
- 5.4 ประโยชน์ของงานวิจัย

5.1 อภิปรายผล

ผลจากแบบสอบถาม ทำให้พบประเด็นที่น่าสนใจ โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 79.6 ส่วนเพศชาย คิดเป็น ร้อยละ 20.4 การศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 63.7 รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 36.3 ประสบการณ์ทำงานส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 10 – 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.6 รองลงมาคือ ช่วงมากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.1 งบประมาณที่รับผิดชอบต่อปีส่วนใหญ่ประมาณต่ำกว่า 20 งบ คิดเป็นร้อยละ 45.2 รองลงมาคือ ประมาณ 21 - 40 งบ คิดเป็นร้อยละ 41.4 จำนวนผู้ช่วยผู้สอบบัญชีส่วนมาก ไม่มีผู้ช่วย คิดเป็นร้อยละ 47.8 รองลงมาคือประมาณต่ำกว่า 5 คน คิดเป็นร้อยละ 41.4

นอกจากนี้ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานสอบบัญชีของผู้สอบถาม ส่วนใหญ่ลักษณะของสำนักงานสอบบัญชีเป็นสำนักงานสอบบัญชีอิสระ คิดเป็นร้อยละ 52.2 รองลงมาคือ สำนักงานสอบบัญชีไม่อิสระ คิดเป็นร้อยละ 47.8 จำนวนของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในสำนักงานส่วนใหญ่มีประมาณต่ำกว่า 20 คน คิดเป็นร้อยละ 84.1 รองลงมาคือประมาณมากกว่า 20 คน คิดเป็นร้อยละ 15.9 จำนวนงบการเงินที่สอบทานเฉลี่ยต่อปีส่วนใหญ่อยู่ในช่วงต่ำกว่า 30 งบ คิดเป็นร้อยละ 47.8 รองลงมาคืออยู่ในช่วง 30 – 90 งบ คิดเป็นร้อยละ 29.9 ผลกระทบของสำนักงานบัญชีจากการที่เข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ส่วนใหญ่คิดว่าทำให้สำนักงานสอบบัญชีมีการรับงานสอบบัญชีเพิ่มมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 52.9 รองลงมาคือ ไม่มีผลกระทบ คิดเป็นร้อยละ 40.1 ความคิดเห็นที่มีต่อสภาพแวดล้อมในตลาดการสอบบัญชีส่วนใหญ่ คิดว่าการแข่งขันอยู่ในระดับปานกลาง ไม่มีผลต่อการรับงานสอบบัญชี คิดเป็นร้อยละ 52.9 รองลงมาคือ การแข่งขันอยู่ในระดับต่ำ ทำให้การรับงานสอบบัญชีเพิ่มมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 40.1

5.1.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณงานสอบบัญชี (Y_1) มี 2 ปัจจัย ดังต่อไปนี้

ปัจจัยด้านประเภทของสำนักงานสอบบัญชี (X_2) สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิโรจน์ เลหาทวีโชค (2547) พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสำนักงานสอบบัญชีมากที่สุดคือ การทำงานได้เสร็จภายในกำหนดเวลา ประสิทธิภาพของผู้สอบบัญชีและทีมงานตรวจสอบและชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีตามลำดับ ส่วนใหญ่สำนักงานสอบบัญชีที่มีความมั่นคง น่าเชื่อถือและไว้วางใจได้ เช่น Big 4 จะมีบริษัทมาใช้บริการเป็นจำนวนมากส่งผลต่อปริมาณงานสอบบัญชีที่เพิ่มมากขึ้น

ปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการทำงานสอบบัญชี (X_3) พบว่า มีผลกระทบต่อปริมาณงานสอบบัญชีโดย ในการพิจารณาจำนวนงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีสามารถตรวจสอบ และแสดงความเห็นนั้น สภาวิชาชีพบัญชีฯ ได้คำนึงถึงปริมาณงานและเวลาที่ผู้สอบบัญชีจะต้องทำด้วยตนเอง เช่น การสอบทานเรื่องความเสี่ยงก่อนตอบรับงาน การพบกับลูกค้า การวางแผนการตรวจสอบ และสอบทานรายงานของผู้สอบบัญชี ดังนั้น ไม่ว่าจะจะมีจำนวนผู้ช่วยมากเพียงใดก็ตามผู้สอบบัญชียังคงต้องใช้เวลาและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตาม มาตรฐานการสอบบัญชี

5.1.2 ปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลต่อปริมาณงานสอบบัญชี (Y_1) มี 2 ปัจจัย ดังต่อไปนี้

ปัจจัยด้านภาวะการแข่งขันในตลาดการสอบบัญชี (X_1) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Dickins and Higgs (2006) พบว่า บางกิจการอาจทำการเลือกผู้สอบบัญชีที่ไม่ได้ตรวจสอบบริษัทที่เป็นคู่แข่งของกิจการและเลือกผู้สอบบัญชีจากการตอบสนองของความต้องการได้อย่างทันเวลา ในภาวะการแข่งขันที่รุนแรงปริมาณงานที่รับตรวจสอบจะลดลงอย่างมีสาระสำคัญ โดยสำนักงานสอบบัญชีขนาดกลางถึงขนาดเล็กต้องปรับตัวควรรวมกิจการระหว่างสำนักงานสอบบัญชีไทยด้วยกันเอง เพื่อขยายกิจการให้ใหญ่ขึ้น หรือการร่วมทุนระหว่างสำนักงานสอบบัญชีไทยกับประเทศอื่น ในอาเซียนเพื่อผนึกกำลังแข่งขันกับสำนักงานตรวจสอบบัญชีอื่นทั้งในและนอกประเทศให้สามารถขยายงานบริการลูกค้าให้มากขึ้นสนองต่อความต้องการให้ลูกค้าเข้าถึงตลาดชาติสมาชิกอื่นๆ

ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพ (X_2) คุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพแตกต่างกันไม่มีอิทธิพลต่อปริมาณงานสอบบัญชีที่แตกต่างกัน เนื่องจากจรรยาบรรณวิชาชีพ คือคุณธรรม จริยธรรมของผู้สอบบัญชีที่จะต้องยึดถือปฏิบัติเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพเพื่อให้การสอบบัญชีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพอันส่งผลต่อการแสดงความเห็นที่มีต่อรายงานทางการเงินอย่างมีคุณภาพ

5.1.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีมี 1 ปัจจัย ดังต่อไปนี้

ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพ (X_3) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สาวิตรี อ่องธรรมกุล (2547) พบว่า ในด้านความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี ผู้ซึ่งการเงินมีความคาดหวังให้ผู้สอบบัญชีไม่ควรมีความสนิทสนมกับฝ่ายบริหารของบริษัทที่ตรวจสอบและไม่ควรรับของกำนัลจากบริษัทที่รับตรวจสอบ นิชาکانต์ ตันติมาสน์ (2552) การสื่อสารระหว่างทีมตรวจสอบและการสื่อสารระหว่างทีมตรวจสอบกับผู้บริหาร เป็นปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชี และในเรื่องของจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของประเทศไทยมีชื่อเรียกว่า มรรยาทของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เป็นข้อกำหนดความประพฤติหรือวิธีปฏิบัติงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชีทุกคนต้องยึดถือ เพื่อที่จะก่อให้เกิดความเชื่อถือยอมรับ และไว้วางใจในผลงานของผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชี (สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. 2542)

5.1.4 ปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีมี 4 ปัจจัย ดังต่อไปนี้

ปัจจัยด้านภาวะการแข่งขันในตลาดการสอบบัญชี (X_1) พบว่าภาวะการแข่งขันในตลาดการสอบบัญชีที่มีความรุนแรงมากขึ้น จะส่งผลทำให้คุณภาพงานสอบบัญชีมีแนวโน้มลดลง จึงทำให้กิจการให้ความสำคัญกับการคัดเลือกสำนักงานสอบบัญชีมากยิ่งขึ้น โดยพิจารณาจากความมีชื่อเสียง ความชำนาญในการตรวจสอบของสำนักงานสอบบัญชีและมาตรฐานในการปฏิบัติงานต้องเป็นที่ยอมรับ

ปัจจัยด้านประเภทของสำนักงานสอบบัญชี (X_2) ประเภทของสำนักงานสอบบัญชีไม่ว่าจะเป็นผู้สอบบัญชีอิสระ หรือผู้สอบบัญชีที่ทำงานประจำในสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็กหรือสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ มีระดับคุณภาพงานสอบบัญชีที่ไม่แตกต่างกัน

ปัจจัยด้านปริมาณงานสอบบัญชี (Y_1) สำนักงานสอบบัญชี หรือผู้สอบบัญชีอิสระถ้ามีการรับงานสอบบัญชีเพิ่มมากขึ้นจะส่งผลทำให้ สำนักงานสอบบัญชีหรือผู้สอบบัญชีอาจจำเป็นต้องลดระดับของคุณภาพงานสอบบัญชีลงเพื่อให้ทันต่อเวลา

ปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำงานสอบบัญชี (X_3) ประสบการณ์ในการทำงานของผู้สอบบัญชีไม่มีความแตกต่างในเรื่องของหลักเกณฑ์การกำหนดคุณภาพงานสอบบัญชี ทุกคนต้องปฏิบัติงานภายใต้แผนการตรวจสอบที่เหมือนกัน

5.2 ข้อจำกัดงานวิจัย

5.2.1. การตอบแบบสอบถามของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตพบว่าส่วนใหญ่เป็นสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็กจำนวนมาก ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นสำนักงานใหญ่มีจำนวนน้อยอย่างมีนัยสำคัญ

5.2.2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่ตอบกลับมีจำนวนน้อย และข้อมูลส่วนใหญ่พบว่าไม่มีการแจกแจงแบบปกติ ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อระดับนัยสำคัญทางสถิติของตัวแปรที่ไม่ตรงกับการทบทวนวรรณกรรม

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณงานสอบบัญชีและคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีไทย ในการวิจัยครั้งนี้มีปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชี และเป็นปัจจัยที่ควบคุมได้ยากหรือควบคุมไม่ได้เลย เช่น ผลกระทบของสำนักงานบัญชีที่ประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สภาพแวดล้อมในตลาดการสอบบัญชี ดังนั้นการศึกษาปัจจัยภายนอกซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชี จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป อันจะเป็นการช่วยเสริมให้คุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชีให้ดียิ่งขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

การวิจัยครั้งนี้ผู้ที่สนใจสามารถนำไปศึกษาความสัมพันธ์หรือผลกระทบกับตัวแปรอื่นๆ เพื่อเป็นการเปรียบเทียบผลลัพธ์ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ ซึ่งอาจทำให้งานวิจัยมีประสิทธิผลและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ตรงตามเป้าหมายมากยิ่งขึ้น ดังนั้นจึงควรเพิ่มตัวแปรในการศึกษาที่อาจจะส่งผลคุณภาพงานสอบบัญชีเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติและมีความสมบูรณ์ในการวิเคราะห์ได้ดียิ่งขึ้นและสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

5.4 ประโยชน์ของงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ให้เป็นผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพ ในเรื่องความอิสระ ทักษะการติดต่อสื่อสาร ทักษะด้านวิชาชีพ การสอบบัญชี ด้านจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี และทักษะ การใช้ดุลยพินิจ ในการตรวจสอบงบการเงินและการแสดงความคิดเห็นในงบการเงินเพื่อให้งานสอบบัญชีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชี ตลอดจนเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ลูกค้าหรือผู้รับบริการรวมถึงผู้ใช้ข้อมูลจากงบการเงิน

ในการบริหารสำนักงานสอบบัญชีจำเป็นที่จะต้องบริหารจัดการให้มีความเหมาะสม การพิจารณาปัจจัยด้านเชิงปริมาณงานสอบบัญชีแต่เพียงอย่างเดียวโดยไม่คำนึงถึงคุณประโยชน์ ด้านคุณภาพของงานสอบบัญชีที่เป็นที่ยอมรับ อาจส่งผลกระทบต่อความมีชื่อเสียงและการ ได้รับการยอมรับในตัวของผู้สอบบัญชี ซึ่งผู้บริหารสำนักงานต้องพิจารณาความเหมาะสมทั้งใน ปัจจุบันและอนาคต

บรรณานุกรม

- กชกร ตรังวัชรกุล. (2547). **ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงผู้สอบบัญชี : การศึกษาเชิงประจักษ์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.** หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี , จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กนก สุวรรณรัตน์. (2544). **โครงสร้างตลาดและพฤติกรรมการแข่งขันของสำนักงานสอบบัญชีในประเทศไทย** กรณีศึกษา : สำนักงานสอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน กสท. วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กนกจันทร์ ปิ่งเจริญกุล. (2547). **ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจสอบบัญชีในประเทศไทยต่อการเปิดเสรีภาคบริการ.** วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จินดา จอกแก้ว. (2551). **ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากร : กรณีศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร.** วารสารร่วมพฤษ มหวิทยาลัยเกริก ปีที่ 26 ฉบับที่ 2.
- ทิพารัตน์ ลิ้มวัฒนะพันธ์. (2547). **ความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต่อปัจจัยที่มีผลในการรับงานสอบบัญชี.** กรุงเทพมหานคร: การศึกษาค้นคว้าอิสระนักศึกษาปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นิชากานต์ ตันติมาสน์. (2552). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของบริษัทจำกัดในเขตกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจันเพชร. (2554). **การสอบบัญชี.** พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ทีพีเอ็นเพรส.ประเทศไทย. หน้า 36. กรุงเทพฯ : บริการพิมพ์.
- บุญช่วง ศรีธรรมาภรณ์ และคณะ. (2552). **ความสัมพันธ์ระหว่างความเชี่ยวชาญการสอบบัญชีกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย.** วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เบญจมาศ สันติวัฒนาพร. (2555). **การศึกษาองค์ประกอบของเกณฑ์ในการเลือกผู้สอบบัญชีอนุญาตของผู้ประกอบการบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร.** มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ลัดดา หิรัญญา. (2555). **นักบัญชีไทยกับความพร้อมในการใช้มาตรฐานการบัญชีตามกรอบมาตรฐานกลุ่มเศรษฐกิจอาเซียน**. วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- วิโรจน์ เลาทวีโชค. (2547). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจรับงานสอบบัญชีและการเลือกสำนักงานสอบบัญชีของผู้ให้บริการงานสอบบัญชี**. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. (2542). **มรรยาทของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและคำชี้แจง**. กรุงเทพฯ : สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย
- สาวิตรี อ่องธรรมกุล. (2547). **ความคาดหวังที่มีต่อการสอบบัญชีในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมชาย สุภัทรกุล. (2545). **คุณภาพการสอบบัญชีกับขนาดของสำนักงานบัญชี**. บริหารธุรกิจ, 22 (83) ; กรกฎาคม – กันยายน 2543.
- อรกานต์ ผดุงสัจกุล. (2554). **ความแตกต่างของคุณภาพงานสอบบัญชีระหว่างสำนักงานสอบบัญชี Big 4 และ Non-Big 4 สามารถบอกลักษณะของลูกค้านำได้หรือไม่ : หลักฐานจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อมรา เพียรบุชา . (2555). **ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร**. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- Aaker, D. A., V. Kumar and G. S. Day. (2001). **Marketing Research**. New York : John Wiley and Sons.
- Chen , K. C. W., and Church,. b. K. (1996). **Default on Debt Obligations and the Issuance of Going-Concern Opinions**. Auditing : A Journal of Practice & Theory 11 (Fall).
- Cormier,D., & Gordon, I.M. (2001). **An examination of social and environmental reporting strategies**. Accounting, Auditing & Accountability Journal, 14(5).

บรรณานุกรม (ต่อ)

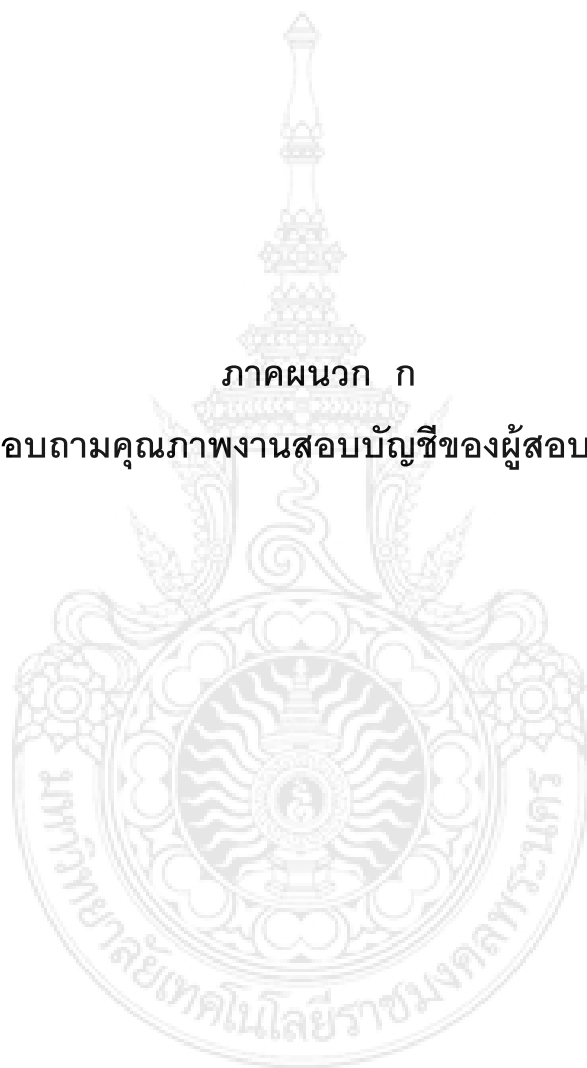
- DeAngelo, Linda Elizabeth. (1981). Auditor size and audit quality. *Journal of Accounting and Economics*. Vol. 3. No. 3.
- Dickins D. and Higgs J. L. (2006). Shopping for an Auditor . *The Journal of Corporate Accounting & Finance / May / June 2006* : Wiley Periodicals, Inc.
- Fuerman, R. D. and M. Kraten. (2009). The Big 4 Audit Report: Should the Public Perceive It as a Label of Quality?. *API* 9.
- Hair, J. F., Jr., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate data analysis* (7 ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Jensen, M.C., & W.H. Meckling (1976), Theory of the firm: managerial behavior, agency costs and ownership structure, *Journal of Financial Economics* 3
- Palmrose, Z (1986). Audit Fees and Auditors Size: Further Evidence: *Journal of Accounting Research*.
- Suchman, M.C. (1995). Managing legitimacy : Strategic and institutional approaches. *Academy of Management Review*, 20(3).
- Waggoner, J.B., and Cashell, J.D (1991). The impact of time pressure on auditors' performance. *Ohio Journal* 50.
- Wooten, T.C. (2003). Research about audit quality. *The CPA Journal* 73 (1).
- นิพนธ์ กาญจนพิพัฒน์กุล. (2550). “เกียรติความรู้ันักบัญชี : คุณสมบัตินักบัญชีที่ดี”. (ออนไลน์)แหล่งที่มา <http://www.oknation.net/blog/108acc/2014/01/14/entry-1> (วันสืบค้นข้อมูล : 29 กันยายน 2558)
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2558). รายชื่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (ออนไลน์). แหล่งที่มา https://eservice.fap.or.th/fap_registration/cpa_contact_list.php?search_type=1&district=0&province=0®ion=0 (วันสืบค้นข้อมูล 29 ตุลาคม 2558).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีไทย

แบบสอบถาม
เรื่อง “คุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีไทย”

คำชี้แจง

โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณงานสอบบัญชี และคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีไทย” เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำกรณศึกษาอิสระในระดับปริญญาโทของผู้วิจัย ในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประจำปีการศึกษา 2558

ข้าพเจ้าใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้ตอบแบบสอบถาม ได้โปรดตอบแบบสอบถามชุดนี้ โดยรายละเอียดของแบบสอบถามประกอบด้วยส่วนคำถาม 5 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานสอบบัญชี
- ตอนที่ 3 ความคิดเห็นด้านคุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพ
- ตอนที่ 4 ความคิดเห็นที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชี
- ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถามชุดนี้มีความสำคัญอย่างมากต่อการประมวลผล เพื่อให้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุง พัฒนาคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี กรุณาตอบคำถามอย่างเป็นอิสระและตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ การตอบแบบสอบถาม ข้อมูลดังกล่าวจะถูกเก็บรักษาเป็นความลับ

ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามของท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ หากท่านมีข้อสงสัยประการใดเกี่ยวกับแบบสอบถามโปรดติดต่อผู้วิจัย นางสาวสิริยาภา ยวงมณี เบอร์โทรศัพท์ 084-044-9707 หรือ E-mail : siriypay@gmail.com

(นางสาวสิริยาภา ยวงมณี)

นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ลงในช่องที่ตรงกับความจริง

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

น้อยกว่า 35 ปี 35 – 45 ปี 45 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพ

โสด สมรส หม้าย/หย่าร้าง

4. ระดับการศึกษา

ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

5. ประสบการณ์ในการทำงานสอบบัญชี

ต่ำกว่า 10 ปี 10 – 15 ปี มากกว่า 15 ปี

6. งบการเงินที่ท่านรับผิดชอบสอบทาน/ตรวจสอบเฉลี่ยต่อปี

ต่ำกว่า 10 งบ 10 - 20 งบ 21 - 30 งบ
 31 - 40 งบ 41 - 50 งบ 51 - 60 งบ
 มากกว่า 60 งบขึ้นไป

7. จำนวนผู้ช่วยผู้สอบบัญชีที่อยู่ในความควบคุมของท่าน

ไม่มี ต่ำกว่า 5 คน 5 - 10 คน
 11 - 15 คน มากกว่า 15 คน

8. รายได้เฉลี่ยต่อปี

ต่ำกว่า 180,000 บาท/ปี ระหว่าง 180,001 - 250,000 บาท/ปี
 ระหว่าง 250,001 - 320,000 บาท/ปี ระหว่าง 320,001 - 390,000 บาท/ปี
 มากกว่า 390,000 บาท/ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานสอบบัญชี

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ลงในช่องที่ตรงกับความจริง

1. ลักษณะของสำนักงานสอบบัญชี

- สำนักงานสอบบัญชีอิสระ
- สำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็ก
- สำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่

2. การให้บริการสำนักงานสอบบัญชี

- ตรวจสอบงบการเงินเพียงอย่างเดียว
- รับทำงบการเงินและตรวจสอบงบการเงิน
- มีการให้บริการด้านอื่นๆ นอกเหนือจากการจัดทำงบการเงินและการตรวจสอบงบการเงิน

3. จำนวนของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในสำนักงาน

- ต่ำกว่า 20 คน
- 21 - 40 คน
- 41 - 60 คน
- มากกว่า 60 คน

4. จำนวนงบการเงินที่ตรวจสอบเฉลี่ยต่อปี

- ต่ำกว่า 30 งบ
- 30 - 90 งบ
- มากกว่า 90 งบ

5. สัดส่วนรายได้ของการให้บริการด้าน Non-Assurance Service

- ต่ำกว่า 20 %
- 21 - 40 %
- 41 - 60 %
- มากกว่า 60 %

6. ผลกระทบของสำนักงานบัญชีจากการที่ประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

- ทำให้สำนักงานรับงานสอบบัญชีลดลง
- ไม่มีผลกระทบ
- ทำให้สำนักงานรับงานสอบบัญชีเพิ่มขึ้น

7. ความคิดเห็นที่มีต่อสภาพแวดล้อมในตลาดการสอบบัญชี

- มีภาวะการแข่งขันต่ำ สภาพเศรษฐกิจดี มีประสิทธิภาพในการตรวจสอบงบการเงินและบริการอื่น ๆ ได้มากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ
- มีภาวะการแข่งขันปานกลาง อย่างไรก็ตามสำนักงานสอบบัญชีมีความสามารถในการรักษาฐานลูกค้าและการให้บริการอื่น ๆ ได้ตามปกติ
- มีภาวะการแข่งขันสูง การรับงานของสำนักงานสอบบัญชีลดลง เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจไม่ดีบริษัทของลูกค้าปิดตัวมากขึ้นอย่างมีสาระสำคัญ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นด้านคุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพ

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ระดับความเห็น 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยค่อนข้างมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยค่อนข้างน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

รายการ	ระดับความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ด้านความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี					
1	ผู้สอบบัญชีสามารถใช้เทคนิคและกระบวนการตรวจสอบ ในการหาหลักฐานเพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงบการเงินได้อย่างเหมาะสมโดยไม่ถูกจำกัดขอบเขตจากลูกค้า					
2	ผู้สอบบัญชีสามารถใช้ดุลยพินิจในการรับงานสอบบัญชีได้อย่างเต็มที่ และได้รับความยินยอมจากผู้บริหารและลูกค้า					
3	ผู้สอบบัญชีสามารถแสดงความเห็นในหน้ารายงานการสอบบัญชีได้อย่างเหมาะสมและถูกต้องตามเนื้อหาเชิงเศรษฐกิจ					
4	ผู้สอบบัญชีสามารถใช้ทัศนคติและวิจารณญาณ ในการประเมินสถานการณ์ที่อาจชี้ให้เห็นถึงการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริง					
	ด้านทักษะการติดต่อสื่อสาร					
1	ผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์อันดีกับลูกค้า โดยไม่ขัดต่อแนวทางการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการสอบบัญชี					

รายการ		ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ด้านทักษะการติดต่อสื่อสาร (ต่อ)					
2	ผู้สอบบัญชีสามารถสอบถามและขอความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานที่เพียงพอต่อการแสดงความเห็นโดยปราศจากการแทรกแซงของผู้บริหารบริษัท					
3	ผู้สอบบัญชีมีการประสานงานกับผู้จัดทำงบการเงิน อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้มั่นใจว่าแผนการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีได้ครอบคลุมประเด็นทั้งหมด					
4	ผู้สอบบัญชีมีการปรึกษาหารือเรื่องต่างๆ ที่สำคัญที่เกิดขึ้นระหว่างงานตรวจสอบ รวมถึงเรื่องต่างๆ ที่ผู้ช่วย(ถ้ามี)ตรวจพบระหว่างการตรวจสอบงบการเงิน					
	ด้านทักษะวิชาชีพการสอบบัญชี					
1	มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการสอบบัญชี					
2	มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบบัญชี และระบบการควบคุมภายในของบริษัทที่ตรวจสอบเป็นอย่างดี					
3	ผู้สอบบัญชีมีการศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ทางวิชาชีพเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถให้ทันสมัยอยู่เสมอ					

รายการ		ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ด้านทักษะวิชาชีพการสอบบัญชี (ต่อ)					
4	ผู้สอบบัญชีมีการพัฒนาความรู้ความสามารถ รวมถึงกระบวนการเทคนิคการตรวจสอบเพื่อใช้ในการวางแผนการตรวจสอบและการปฏิบัติงานที่เหมาะสม					
5	ผู้สอบบัญชีมีความสามารถในการค้นหาข้อเท็จจริง ประเมินข้อมูลหรือหลักฐานเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหา หรือเสนอแนวทางในการแก้ไขได้อย่างถูกต้อง					
	ด้านจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพ					
1	ผู้สอบบัญชีจะไม่ละทิ้งงานที่รับตรวจสอบโดยไม่มีเหตุอันจำเป็นและสมควรรวมถึงในการปฏิบัติงานสอบบัญชีที่ไม่มีความชำนาญเว้นแต่สามารถหาผู้เชี่ยวชาญมาช่วยในการตรวจสอบ					
2	ผู้สอบบัญชีไม่นำความลับของกิจการที่ตรวจสอบไปเปิดเผยเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือบุคคลภายนอกเว้นแต่ในกรณีที่เป็นการเปิดเผยตามสิทธิหรือหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพ					
3	ผู้สอบบัญชีไม่กระทำการใดๆที่ส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง และการดำเนินงานขององค์กรที่ตนสังกัด					
4	ผู้สอบบัญชีปฏิบัติงานตามกรอบวิชาชีพบัญชี และวิชาชีพการสอบบัญชีเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือและมีประโยชน์ต่อผู้รับบริการ					

รายการ		ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ด้านจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพ(ต่อ)					
5	ผู้สอบบัญชีมีความซื่อสัตย์สุจริต และให้เกียรติเพื่อนร่วมวิชาชีพโดยไม่แย่งงานสอบบัญชี					
6	ผู้สอบบัญชีปฏิบัติหน้าที่ ตามที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและไม่ยอมให้ผู้อื่นใช้ชื่อของผู้สอบบัญชีหากไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่					
7	ผู้สอบบัญชีต้องปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อรักษาไว้ซึ่งเกียรติและความน่าเชื่อถือของผู้สอบบัญชี					

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชี

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ระดับความเห็น 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยค่อนข้างมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยค่อนข้างน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

รายการ		ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	ผู้สอบบัญชีได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอจะช่วยลดความเสี่ยงในการสอบบัญชีให้อยู่ในระดับต่ำที่ยอมรับได้และสามารถตรวจสอบหลักฐานในการแสดงความเห็นได้อย่างน่าเชื่อถือ					
2	ผู้สอบบัญชีมีการจัดสรรทรัพยากร ระยะเวลาและขอบเขตของวิธีการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
3	ผู้สอบบัญชีมีการวางแผนอย่างเหมาะสมซึ่งช่วยให้มีการใช้ทรัพยากรที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานสอบบัญชีภายในระยะเวลาและต้นทุนที่เหมาะสม					
4	ผู้สอบบัญชีสามารถประเมินประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายใน รวมถึงประเมินสภาพแวดล้อมเชิงเศรษฐกิจของกิจการได้อย่างแม่นยำ					
5	ผู้สอบบัญชีสามารถตรวจสอบรายการสาระสำคัญเฉพาะด้าน โดยใช้ผู้ช่วย(ถ้ามี) เพื่อลดความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ					

รายการ		ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
6	ผู้สอบบัญชีสามารถใช้ดุลยพินิจและความเป็นอิสระในการวางแผนและปฏิบัติงานตรวจสอบงบการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล					
7	ผู้สอบบัญชีมีทักษะในการใช้เทคนิคการตรวจสอบและทักษะการใช้เครื่องมือที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ มาช่วยตรวจสอบทำให้การตรวจสอบถูกต้องแม่นยำ รวดเร็วมากขึ้น					
8	ผู้สอบบัญชีได้ปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบธุรกิจได้อย่างถูกต้องและใช้ดุลยพินิจอย่างเหมาะสมในการแสดงความเห็นในงบการเงิน					

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

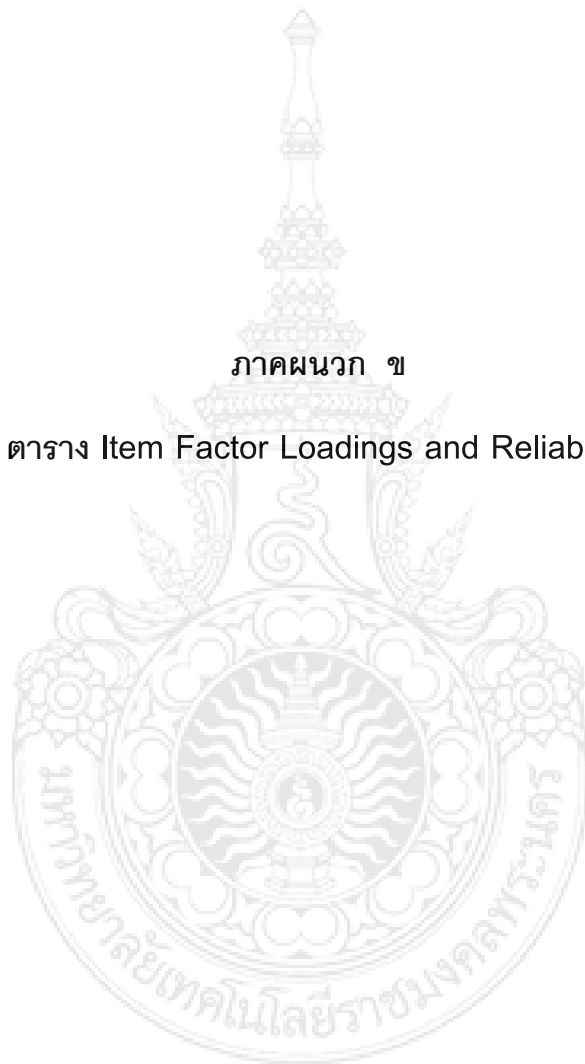
.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

ตาราง Item Factor Loadings and Reliability

Item Factor Loadings and Reliability

Constructs	N	Items	Factor Loadings	Reliability (Alpha)
คุณภาพงานสอบบัญชี (Y2)	30	b1	.520	.837
		b2	.545	
		b3	.696	
		b4	.747	
		b5	.813	
		b6	.751	
		b7	.688	
		b8	.700	
คุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพ (X3)	30	a2	.707	.909
		a3	.420	
		a4	.636	
		a5	.626	
		a6	.628	
		a7	.647	
		a9	.448	
		a10	.462	
		a11	.653	
		a12	.590	
		a13	.527	
		a14	.616	
		a15	.688	
		a16	.743	
		a17	.753	
		a18	.671	

Constructs	N	Items	Factor Loadings	Reliability (Alpha)
		a19	.597	
		a20	.659	
		a21	.623	
		a22	.594	

* หมายเหตุ ตัดข้อคำถาม a1 , a8 เนื่องจากค่าที่ได้ต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนด

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ นามสกุล นางสาวสิริยาภา ยวงมณี

วัน เดือน ปีเกิด 21 กรกฎาคม 2532

ภูมิลำเนา จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ประวัติการศึกษา

วุฒิการศึกษา	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
บริหารธุรกิจบัณฑิต (การบัญชี)	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	2554

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

พ.ศ.2555 – ปัจจุบัน พนักงานบัญชี
วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม (สยามเทค)

